GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

Kamniški občan

ŠT. 24 LETO XIX 22. DECEMBER 1980 CENA 3 DIN

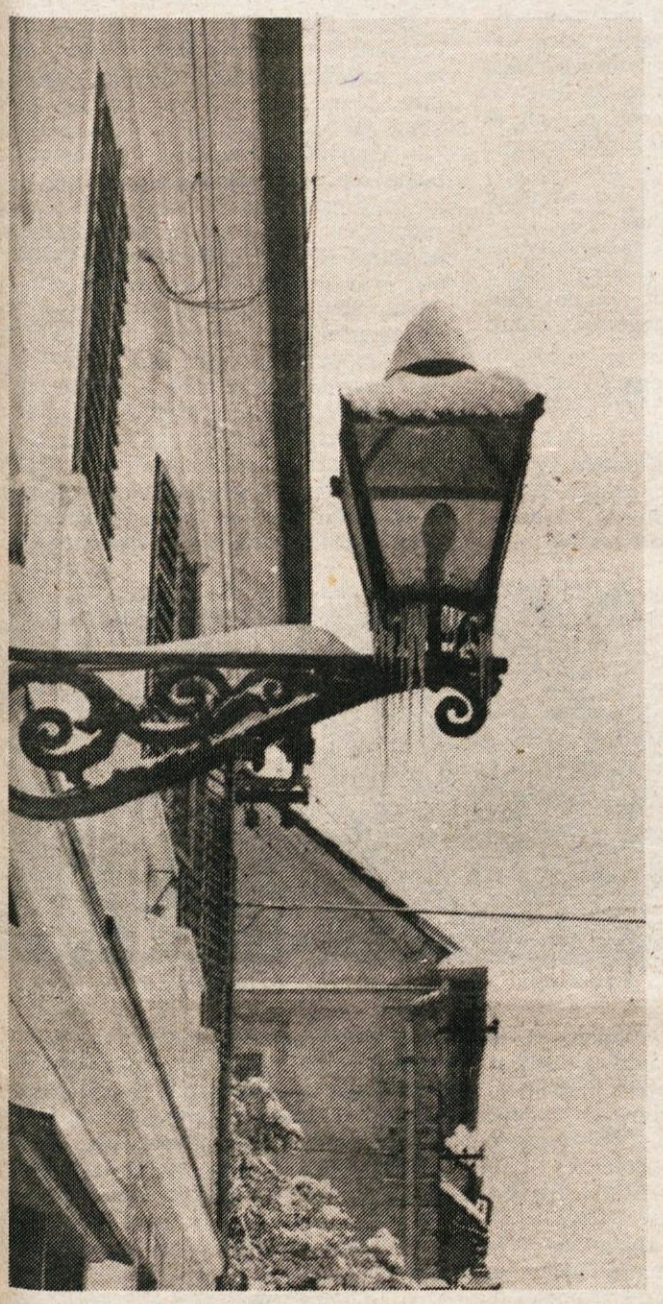

Z odločnim korakom v novo leto

»Srečno«, to je beseda, ki jo v teh kratkih decembrskih dneh največkrat slišimo, ko sreča znanec znanca, sodelavec sodelavca. To je beseda, prihajajoča od srca, izraz želje, da bi novih nastopajočih dvanajst mesecev preživeli zdravi, zadovoljni, veseleči se uspehov našega dela, obenem pa, da bi čim prej pozabili na vse tisto, kar nas je v preteklem letu težilo, nam povzročalo skrbi in kalilo zadovoljstvo.

Prav gotovo nam bo poslavljajoče se leto ostalo večno v naših mislih. Že v prvih januarskih dneh nas je vse globoko pretresla novica, da je zdravstveno stanje našega ljubljenega predsednika tovariša Tita poslabšano. Kar nekako nismo mogli verjeti temu, upajoč, da bo, kot tolikokrat poprej, tudi v boju za svoje življenje ostal zmagovalec. Trpeli smo z njim, trepetali za njegovo življenje in se veselili vsakega, še tako rahlega sporočila o izboljšanju. Toda 4. maja smo se morali soočiti s kruto resnico, da nas je za vedno zapustil naš soborec, učitelj in prijatelj tovariš Tito. A za njim nam je ostala njegova neprecenljiva dediščina; ostala nam je jasno začrtana pot, pot, po kateri smo, na čelu z njim krenili in za katero smo se zakleli, da bomo na njej tudi ostali.

Leto 1980 predstavlja zadnje leto srednjeročnega obdobja 1976-80. Analize kažejo, da smo v naši republiki, kljub neugodnim mednarodno gospodarskim in političnim razmeram, ki jih nismo predvidevali, dosegli nekaj pomembnih razvojnih rezultatov. Dosegli smo ugodno rast osebnega in družbenega standarda delovnih ljudi in občanov, dobra je zaposlenost prebivalstva, ugotavljamo dinamično rast materialne proizvodnje in ob visokem deležu naložb ter visoki stopnji zaposlovanja tudi relativno visoko stopnjo rasti družbenega proizvoda.

Ob tem pa ugotavljamo, da nekaterih temeljnih ciljev družbeno ekonomskega razvoja nismo uresničili. To se kaže predvsem v prepočasnem uveljavljanju novih družbenoekonomskih odnosov na osnovi združevanja dela in sredstev in ob upoštevanju vloge delavcev kot upravljalcev, neskladjih v materialni proizvodnji, neusklajenosti rasti uvoza in izvoza, ekstenzivnem zaposlovanju, prekomerni rasti cen, kot tudi v preveliki rasti vseh oblik porabe.

Vse to so pomanjkljivosti in slabosti, ki jih bomo morali ob snovanju izhodišč za novo srednjeročno obdobje upoštevati. Kajti, dosegli smo tako stopnjo razvoja proizvajalnih sil, da to terja drugačno obnašanje nas vseh; zahteva preusmeritev iz kvantitete v kvaliteto. Očitno je, da se v zadnjih mesecih, ob nemajhnih naporih, kažejo prva ugodna znamenja odpravljanja nakopičenih slabosti in to predvsem na področju zunanjetrgovinskih odnosov, investicijske potrošnje, razporejanja in delitve dohodka, zaposlovanja, pa tudi kmetijstva in preskrbe z osnovnimi življenjskimi potrebščinami. To pa je tudi usmeritev, s katero moramo odločno nadaljevati. Ustalitvena prizadevanja morajo prodreti v vse pore našega življenja; postati morajo del našega vsakdanjega obnašanja in dela.

Podobne ugotovitve, ki veljajo za gospodarske odnose v naši republiki, so prisotne tudi v kamniškem gospodarstvu. Analize kažejo, da smo po začetnem zaostanku v letih 1976 in 1977, ko je gospodarska rast občutno zaostajala za predvidevanji, nadoknadili zamujeno. Še vedno pa je osnovni nosilec gospodarskega razvoja naše občine industrija, čeprav imajo tudi ostale panoge gospodarstva velike možnosti za nadaljnji razvoj. To velja predvsem za trgovino, dorbno gospodarstvo, kmetijstvo, kot tudi gostinstvo in turizem. Ravno tem dejavnostim velja v bodoče posvetiti več pozornosti.

Če smo bili manj uspešni v gospodarstvu, pa lahko ugotovimo, da smo pri razvoju družbenih dejavnosti, urejanju prostora in na stanovanjsko komunalnem področju dosegli viden napredek. Ne bo odveč, če naštejemo le nekatere dosežke: dokončanje gradnje izobraževalnega centra Rudolfa Maistra in pričetek gradnje telovadnice, večnamenska športna dvorana, prizidek k osnovni šoli na Duplici s telovadnico, otroški vrtec v Komendi, umetnostna galerija z zbirko del Mihe Maleša, prvi del obvozne ceste in vrsta novih stanovanjskih naselij ter komunalnih naprav v krajevnih skupnostih.

Sprejeti dogovor o temeljih družbenega plana naše občine predstavlja izhodišče za delo v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Nalaga nam krepitev gospodarske rasti ob upoštevanju vseh kvalitetnih dejavnikov razvoja, predvsem dviga produktivnosti dela, smotrnega zaposlovanja, krepitve izvozne usmerjetnosti, uvajanja nove tehnologije ter dohodkovno zanimivih proizvodnih programov. To so osnove na katerih je mogoče pričakovati dvig osebnega in družbenega standarda vseh delovnih ljudi in občanov.

To je naša želja. Zato naj nam bo voščilo za Novo leto tudi spodbuda za boljše in učinkovitejše delo.

SLAVKO RIBAŠ

Enajsti pohod na Kostanjsko planino

Kostanjska planina, kjer je 24. decembra 1942 v neenakem boju sovražnikom izgubilo življenje 6 borcev, je bila tudi to nedeljo prizorišče spominske slovesnosti, i se je je kljub naletavajočim nežinkam in debeli snežni odeji deležilo rokordno število pohodnikov, pa seveda preživeli borci bitke ter mladinci in mladinke, i so jih ob tej priložnosti sprejeli ed prostovoljne člane enote teorialne obrambe. Pohod na ostanjsko planino so tudi letos že enajstič zapored – organizili prizadevni člani zveze zdrunj borcev NOV in zveze rervnih vojaških starešin iz Tuhia. V kulturnem programu je stopil moški pevski zbor iz Tunja pod vodstvom Viktorja Milčiča in mladi šolarji.

Ob spomeniku, kjer je že zgoj zjutraj zagorel taborni ogenj, zbranim spregovoril Mirko dbevšek – Lado, udeleženec boja na Kostanjski planini in predsednik občinskega odbora ZZB NOV.

»Nahajamo se pred skromnim spomenikom, ki je postavljen šestnajstim padlim v tej borbi. Spomin na te borce ne bo v naših srcih nikoli zagrnila noč pozabe. Čustvene rane in brazgotine so bile tako globoke, da jih ni in jih nikoli ne sme zabrisati čas. Tu je treba poudariti, da so bili to borci rodoljubi, ki so prostovoljno vstopili v narodnoosvobodilno vojno in to v času, ko je Hitler s svojo elitno vojsko nezadržno korakal proti Moskvi. To so bili borci, ki so pravilno razumeli klic partije in so bili vsak čas pripravljeni dati svoje življenje za domovino,« je dejal Lado Podbevšek.

Nekaj misli je namenil velikemu voditelju naše revolucije, tovarišu Titu, njegovim besedam, ki so vodile borce do velike zmage in globiki bolečini, ki jo nosimo v srcih, ker ljubljenega tovariša Tita ni več med nami. Nato je spregovoril o prazniku naše armade ter ob koncu nekaj besed namenil mladim, ki so jih sprejeli v enote teritorialne obrambe.

»Tudi vi, tovariši mladinci in mladinke, ki danes prostovoljno stopate v vrste teritorialne obrambe in boste prisegli zvestobo domovini, da se boste nesebično borili proti vsakemu sovražniku, če bo treba, ste člen v verigi naše obrambe. Tudi v narodnoosvobodilni borbi je bilo v naših vrstah največ mladih. Želim, da se zgledujete po vaših prednikih, prostovoljcih v NOB, o katerih sem prej govoril in da dostojno branite čast mladine ter vam obenem čestitam k vaši odločitvi.«

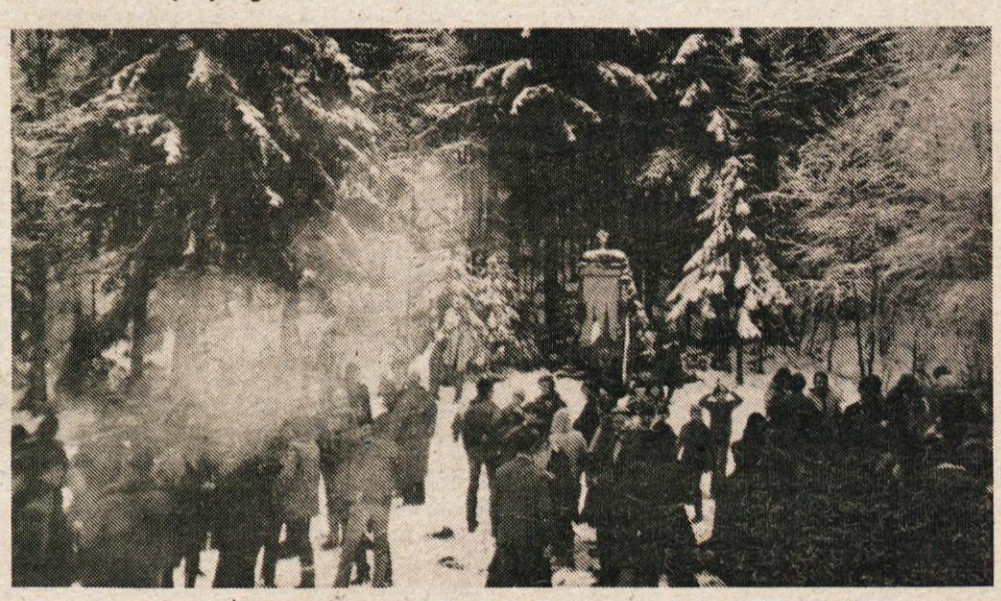

Nande Vode, predsednik Zadružne zveze Slovenije

Na izrednem občnem zboru Zadružne zveze Slovenije, bil je v petek, 19. decembra, v Ljubljani, so za novega predsednika zveze slovenskih kmetijskih zadrug izvolili Nandeta Vodeta iz Komende dolgoletnega družbenopolitičnega delavca in sedanjega predsednika občinske konference SZDL Kamnik. Ob tej priložnosti je Nande Vode prejel tudi red republike s srebrnim vencem, s katerim ga je odlikovalo predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije za njegov prispevek v dograjevanju kmetijstva, zlasti pri urejanju zavarovanja kmetov.

Iskreno čestitamo.

Vsem delovnim ljudem in občanom želijo v novem letu srečo in obilo uspehov

občinske družbenopolitične organizacije
občinska skupščina
izvršni svet in
uredništvo Kamniškega občana

Novoletni pogovor o novem letu

Hoteli ali ne, morali bomo

»Pogled v prihodnje leto« smo poimenovali naš novoletni pogovor ob okrogli mizi, v katerem smo skušali ugotoviti, kakšno bo v prihodnjem letu gospodarsko in družbeno življenje v naši občini. V pogovoru so sodelovali Nande Vode, predsednik občinske konference SZDL, Tone Pengov, predsednik izvršnega sveta, Slobodan Miladinović, direktor tozd Experimentalna tkalnica, Ivan Kozjek, predsednik delavskega sveta v Utoku, Vid Žavbi, kmetovalec iz Zgornjega Tuhinja, Srečo Krmavner, predsednik združenja obrtnikov, mag. Ivan Justinek, predsednik skupščine občinske izobraževalne skupnosti, dr. Aleksander Doplihar, direktor Zdravstvenega doma in Jana Taškar, ki je pogovor po stenografskem zapisu Milande Drolc pripravila za objavo.

– V prihodnjem letu si brezskrbnega življenja prav gotovo ne bomo mogli privoščiti, saj smo že letos ugotovili, da nam bitka za stabilizacijo gospodarstva prinaša marsikatero težavo, marsikatero odpovedovanje. Kakšni so obeti za gospodarjenje v industriji, ki bo tudi v prihodnje nosilec razvoja v naši občini?

TONE PENGOV: Prihodnje leto se bomo morali, hoteli ali ne, drugače obnašati, kot doslej, kar nam narekuje gospodarski in politični položaj v svetu in doma. Srečujemo se z upadanjem gospodarske rasti v vseh razvitih zahodnoevropskih deželah. Tudi doma prvič po vojni načrtujemo tako nizko rast družbenega proizvoda, ki pa naj bi jo dosegli z povečevanjem izvoza in z večjo kvaliteto dela. Seveda se bomo srečevali s težavami. V delovnih organizacijah še posebej s pomanjkanjem surovin, saj so že zdaj marsikje zaloge surovin pošle, zaostreno preskrbo s surovinami, tako domačimi kot uvoženimi, lahko pričakujemo predvsem v prvi polovici prihodnjega leta. Če bomo hoteli uresničiti naloge, zapisane v resoluciji, bomo morali odpraviti predvsem te probleme. Torej bo tu v prvi vrsti bitka, da se bodo stroji v tovarnah vrteli. Soočali se bomo tudi z drugimi negativnimi pojavi, ki so bili značilni že za letošnje leto: inflacija, strukturalne spremembe, ki bodo prihodnje leto še bolj nujne. Čaka nas manjša investicijska dejavnost, ki jo bodo občutila tudi naša gradbena podjetja.

Stabilizacijske sobote za večji dohodek

– Kako ste na zaostreno gospodarjenje pripravljeni v Utoku?

IVAN KOZJEK: Ob devetmesečnih rezultatih smo lahko ugotovili, da smo dobro gospodarili. Veliko smo izvozili, čeprav se je danes težko prebiti na tuji trg: zahtevajo kvaliteto, izpolnjevanje dobavnih rokov itd. Na drugi strani je stroga uvozna politika; prednost imajo delovne organizacije, ki dobro delajo in izvažajo. Na osnovi letošnjega gospodarjenja smo si za leto 1981 za cilj zastavili 62 milijard starih dinarjev skupnega prihodka, od tega od izvoza 15 milijard. Čeprav predvidevamo, da bomo letos z izvozom ustvarili 14 milijard prihodka, nismo upali načrtovati večjega izvoza. Nove zaposlitve predvidevamo le v novih trgovinah. Načrtujemo tudi dopolnilni program, ki bo, če ga bomo uresničili, velika pridobitev za našo delovno organizacijo. Zagotovila naj bi nam cenejše surovine ter izvoz teh izdelkov.

Tudi na osebne dohodke nismo pozabili, ugotavljamo, da bi se morali v prihodnjem obdobju povečati za 25 odstotkov. Letos je bil povprečni osebni dohodek pri nas 7.500 dinarjev, v zadnjih dveh mesecih se je dvignil na 8.500 dinarjev. To je rezultat, ki kaže, koliko več dela so vložili zaposleni v naši tovarni. Za stanovanjsko gradnjo predvidevamo za prihodnje leto 150 milijonov dinarjev.

Družbenopolitične organizacije tovarne so predlagale, naj bi tudi prihodnje leto delal stabilizacijske sobote, kot letos, in sicer v vsakem četrtletju vsaj po eno. Poleg tega naj bi tudi prihodnje leto režijski delavci po en dan delali v proizvodnji, kar smo vpeljali že letos. Nekateri so sicer negodovali, toda če smo dosledni, nima nihče nič proti. Delavci vedo, da delajo zase. Letos je bilo pet stabilizacijskih sobot, dve so opravili še komunisti in na referendumu smo se odločili, da tako ustvarjeni dohodek namenimo za nakup osnovnih sredstev. Tako bo tudi prihodnje leto.

Hudih obdobij smo že navajeni, dobro pa bi bilo, ko bi industrija, ki izvaža, imela več možnosti za pravočasno zagotavljanje surovin oziroma reprodukcijskega materiala. Zdaj se dogaja, da bi morali izdelek že odposlati na tuji trg, pa še surovin ni.

– Experimentalna tkalnica bo prihodnje leto postala gospodarska temeljna organizacija. Kaj to pomeni in kako boste gospodarili?

SLOBODAN MILADINOVIČ: Prihodnje leto bomo praznovali tridesetletnico. Ustanovljeni smo bili z namenom, da bi raziskovali na področju eksperimentalnega tekstila oziroma vzorčenja. Vendar v preteklih petindvajsetih letih nismo ne raziskovali ne proizvajali, tozd je bolj životarila, kot ustvarjala. V zadnjih letih smo se odločili, da spremenimo proizvodni program, predvsem pa smo morali spremeniti miselnost.

dr. Aleksander Doplihar

mag. Ivan Justinek

Ivan Kozjek

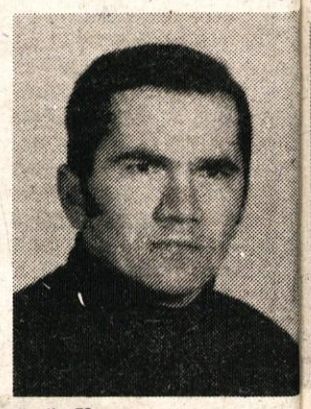

Srečo Krmavnar

Začeli smo težko bitko, da bi organizacijo spravili na noge, da bi se prebili na trgu in če je mogoče, še vedno nekaj raziskovali. Zdaj je tako, da le malo raziskujemo, proizvodnja pa je poskočila in tudi ekonomski kazalci so skokoviti. V zadnjih štirih letih smo dvajsetkrat povečali dohodek, akumulacija je še večja in če bi bili uvrščeni v tekstilno panogo, bi bili z rezultati zagotovo na prvem mestu.

Konec prejšnjega leta smo se odločili za naložbo in čeprav nam banka ni odobrila posojila, nismo odstopili, ampak nadaljevali z lastnimi sredstvi ter s premostitvenimi posojili. Naložba, ki bo zaključena februarja ali marca, bo našo realizacijo povečala za 70 do 80 odstotkov. Naša prednost je v tem, da za bodočnost nimamo nobenih obveznosti in lahko proizvodnjo razvijamo brez strahu pred finančnimi težavami. Srečujemo pa se seveda s podobnimi težavami, kot vsa industrija. Naša panoga je odrinjena, tudi v resoluciji, vendar je v tem letu tekstilna industrija krila uvoz z izvozom. Pri uvozu so še dodatne težave, ker je težje dobiti posojilo in podporo družbenopolitičnih organizacij, tu seveda ne mislim občinskih.

Kot gospodarska organizacija brez izvoza nimamo bodočnosti, zato smo se spopadli s tem področjem. Zaključene imamo pogodbe za zelo zahtevna tržišča, kot sta Islandija in Norveška, upamo, da bomo sklenili pogodbe s Švedsko, Dansko, Novo Zelandijo. Sami skoraj ne uvažamo, devize pa potrebujemo za naše dobavitelje surovin, na primer Gorenjsko predilnico Škofja Loka, s katero imamo izredno dobre odnose. Ko drugi tekstilci niso imeli surovin, smo jih mi imeli za tri, štiri mesece.

Čeprav je konkurenca močna, tako v Sloveniji in Hrvatski, kjer v glavnem prodajamo svoje izdelke, kot na tujem trgu, se realizacije ne bojimo. Izvozili naj bi okrog 50 do 60 odstotkov naše realizacije, predvsem v skandinavske dežele. Tržišče nam je odprto tudi v drugih republikah. Čeprav nimamo bistveno višjih cen, imamo dobre rezultate, saj nimamo velike režije. Pri nas je zaposlenih 60 ljudi, v proizvodnji in 6 v administraciji, kjer smo združili delovna mesta. Sam poleg direktorskih nalog opravljam še nabavo in delno vodim proizvodnjo, ker je to moja stroka, ter urejam pravne zadeve.

Delo socialnega delavca opravlja eden od finančnih referentov. Kadrovske zadeve uredijo v materialnem knjigovodstvu. Delo smo razdelili in se ne držimo strogo opisov del. Tako je tudi v proizvodnji, naši delavci veliko sami naredijo ob prostih sobotah in nedeljah. Vzdušje je tako, da pomaga do dobrih rezultatov. Zato tudi načrtujemo, da bomo prihodnje leto ustvarili sedem do osem milijard starih din prihodka oziroma preko 50 milijonov dohodka na delavca. Bodočnost je v malih tovarnah, zato niti ni pametno v naši panogi siliti v združevanje, ki nima realne osnove.

IVAN KOZJEK: Tudi pri nas smo imeli še nedavno v skupnih službah 120 ljudi, v enem letu smo število znižali na 65 delavcev. To jasno kaže, da je bilo v administraciji precej ljudi, ki so se skrivali, niso bili učinkoviti. Zdaj je delo porazdeljeno in dobro teče.

Kmetovalcem več strokovnih nasvetov

– Kmetijstvo je v srednjeročnem planu opredeljeno kot prednostna naloga. Kaj to pomeni oziroma kako kmetovalci v vsakdanjem življenju zaznavajo spremembe?

TONE PENGOV: Tudi v kmetijstvu se bomo srečevali s težavami zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala, predvsem umetnih gnojil. Letos smo komaj dobili prve količine, čeprav pozno. Cene so strahotno porasle in v izvršnem svetu bomo sprejeli sklep, da bodo dobile hribovite kmetije višji regres za gnojila kot nižinske. Od razvoja kmetijstva je odvisna preskrba z mesom in mlekom. Mlečna proizvodnja že nekaj časa upada, razmerje cen za meso in mleko ni poravnano in kmetje se vse bolj usmerjajo v pitanje živine, kar bo imelo svoje posledice. Kmetijstvo nameravamo vzpodbujati še z dodatnimi ukrepi. Že letos bomo povečali blagovne rezerve mesa v živi teži, saj bomo raje dodelili denar kmetom za večjo vzrejo živine kot pa za rezervo mesa v hladilnicah. S tem bomo dolgoročno zagotavljali večji stalež živine.

VID ŽAVBI: Kmetje smo še vedno nemočni, nepodkovani, slabo stojimo. Nujno potrebujemo strokovnjake, da bi nam odprli oči, kako gnojiti, kako bolje pridelovati, ker tudi mi stremimo za čim boljšo proizvodnjo. Mladi odhajajo, ker poslušajo druge koliko zaslužijo v tovarnah. Vsaka rastlina zahteva svoje, zato ni toliko pomembno, koliko nas je kmetov, ampak da tisti, ki smo, veliko naredimo. Redim osem glav živine, zdaj še eno kravo za občinske blagovne rezerve. Odločitev o denarnem vzpodbujanju za vzrejo živine za občinske blagovne rezerve sem toplo pozdravil, in tudi drugi kmetje so jo z odobravanjem sprejeli. Tudi s tem bomo zadržali mladino, čeprav je težko. Sam imam izkušnje s sinom. V tovarnah so proste sobote in nedelje, na kmetiji delaš vsak dan. Ponavljam pa, da nam manjka izobrazbe. Saj imamo Kmečki glas, tudi knjige, kjer piše o kmetijstvu, pa je kljub temu drugače, če se pogovarjaš in dobiš nasvete v živo. To je bolj razumljivo. Ne smemo se ozirati na besede, da se kmetovanje ne splača. Res pa je, da gre vsaka krava v večjo mrvo in boljšo travo, in mi tudi.

IVAN JUSTINEK: Problemi v kmetijstvu so zelo zapleteni in izvirajo tudi iz neorganiziranosti. Dobil sem občutek, da kmetje vpijejo v prazno, da ni nikogar, ki bi pomagal k večji organiziranosti. Povsod, kjer so kmetje dobro organizirani, kjer dobro dela zadruga, tudi pospeševalci dobro delajo, kjer pa organiziranost šepa, tudi pospeševalci sami ne odpravijo problemov.

IVAN KOZJEK: Število drobnice pri n upada. V naši občini pa imamo pogoje vzrejo ovac, na primer v Tuhinjski dolin Verjetno bi bilo dobro, da bi kmetje red drobnico, tudi zaradi volne.

TONE PENGOV: Ugotovitve so točn Problem ni samo strokovna izobrazba km tov, ampak upadanje števila kmetovalce zato moramo kmete z vsemi ukrepi vzpo bujati, da bodo ostali na kmetijah. Ne sam zato, da bomo pomagali kmetom, ampak bomo sebi pomagali oziroma si zagotov hrano. Kmet danes sicer veliko več ve, kot vedel včasih. Res pa je, da nam pospeševa na služba šepa. Pospeševalci sedijo v pisa nah in ne hodijo po terenu, od kmeta kmeta. Skupaj z Emono si prizadevamo r šiti ta problem, a ukrepi so kratkoroč Kmet mora točno vedeti, kaj in po kakš ceni bo lahko prodal čez leto ali dve.

Problem pa je še drugje. Zadruge so prelevile v trgovino in preprodajajo, nam sto da bi se ukvarjale s pospeševanjem. In je na tem področju še toliko nenarejeneg bi veljalo razmisliti in zagotoviti denar še enega pospeševalca, čeprav smo letos zap slili enega in delata zdaj dva.

V občini že imamo dva tropa ovac. Pr blem pa ni v pospeševanju vzreje, ampak odkupu. Ko smo pred dvema letoma posk sno nabavili ovčetino za prodajo, je vise najprej v mesnici, nato v hladilnici, potem jo vrgli proč. Letos se kljub temu dogovarj mo s kmetom iz Motnika, da bi mu pomag pri nakupu plemenskega ovna za osnov čredo.

– Drobno gospodarstvo je v tem obdob naredilo nekaj korakov naprej. Njegova b dočnost bo lahko še uspešnejša, kot je za sano v planskih dokumentih?

TONE PENGOV: V dokumente smo z pisali, da bomo razreševali predvsem pr bleme v storitveni obrti, ker nam te primar kuje. Posamezni poklici izumirajo, na dru strani pa obrtniki ne dobijo poslovnih pr storov. Zato naj bi samoupravna stanovar ska skupnost iz sredstev, ki jih dobiva najemnine poslovnih prostorov, nakup prostore za obrt in jih dala pod ugodni pogoji v najem obrtnikom. Vendar je v ostalo le na papirju. Enako je pri grad novih sosesk; zgradimo le stanovanja, ost lega ne. Problemi se celo tako zaostrujej da nismo izdajali gradbenih dovoljenj.

SREČO KRMAVNAR: Položaj je za r zvoj obrti ugoden, a obrtniki ponujeno pr malo izkoristimo. Premalo smo aktivni. svojim delom na vseh področjih bi se mor pokazati kot potreben člen družbe. Podpo je na vseh ravneh velika, a marsikdaj stvari le deklarativne. Kreditiranje na p mer je bilo včasih ugodnejše, kot je zdaj, imamo namesto treh načinov najemanja p sojila le še enega. Dinarska vezava sredst ne pride več v poštev, možno je dobiti dva set milijonov posojila za obrti, ki jih mar ka, na osnovi devizne vezave. Ker pa dev ne moreš kupiti v banki, je jasno, kaj dogaja... Problem so poslovni prostori. D vetdeset odstotkov kamniških obrtnikov j sicer ima, a če bi upoštevali vse higiens tehnične predpise, je vprašanje, če bi odstotek tak. In če se kreditiranje ne izboljšalo, tudi napredka pri poslovnih pr storih ne bo, zlasti pri proizvodni obrti. storitveno obrt, ki je nujna za povečevar standarda občanov, pa vemo, kako dra nekateri plačujejo najem prostorov. Tudi petsto starih tisočakov odrinejo, pa ima marsikdaj slabše pogoje kot posameznik, je zgradil svoj prostor in ga stane meseč sto ali dvesto tisoč starih dinarjev.

gospodarneje živeti

V prihodnjem letu bo tudi v obrti problem reprodukcijski material. V Kamniku imamo na primer samo enega steklarja, pa ne dobi niti kvadratnega metra stekla. Verjetno se bo tudi v obrti začel zniževati dohodek, če bo manj investicij, pri katerih sodelujemo z industrijo. Nekaj povezovanja oziroma kooperacije z združenim delom je, v tem primeru je zagotovljen reprodukcijski material in obrtnik združuje delo s tovarno. Tistim, ki tega ne delajo, gre težje. Delamo tudi preko zadrug, a se tudi te upirajo temu, da bi bile posrednik pri nabavi reprodukcijskega materiala.

SLOBODAN MILADINOVIČ: Mi imamo kooperanta, ki dela izključno za nas in z našim materialom. Čeprav nas tako sodelovanje zanima, ne vem, če ga bomo lahko obdržali, ker človek pravi, da se mu obrt ne izplača.

SREČO KRMAVNAR: Obrtniki se delimo na tri vrste, eni delajo izključno za »keš« (gotovino), drugi pol pol, tretji delajo le za podjetje. Davčna politka je ustrezna, vendar tudi nemočna, saj je težko pregledati poslovanje pri 440 obrtnikih in 150 popoldanskih obrtnikih.

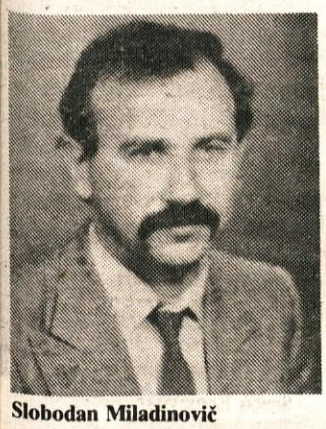

Slobodan Miladinovič

Tone Pengov

Nande Vode

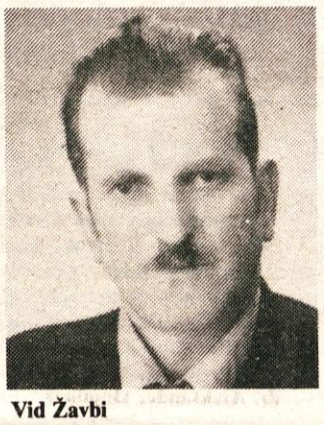

Vid Žavbi

Rad bi rekel še nekaj o uvozu, saj imamo obrtniki, ki delamo doma, veliko slabše ugodnosti kot zdomci. Čeprav podpiram usmeritev, da se zdomci vračajo in odpirajo obrt, ni pravično, da lahko naš obrtnik, ki je plačeval vse, od vrtcev, šol, zdravstva, uvozi le za 12 milijonov starih din opreme, zdomci pa za osemdeset. Doma je namreč opremo težko dobiti, draga je, zato si moramo pomagati z dotrajano. Pa čeprav delamo tudi take izdelke in polizdelke, ki gredo lahko v izvoz. Še več takih izdelkov bi lahko naredili doma in s tem zmanjšali uvoz, vendar bi morali ob tem imeti pravico do deviz, ki jih dobimo za te izdelke. S tem bi pomagali pri izboljševanju zunanjetrgovinske bilance ter zagotovili nova delovna mesta in tudi odpiranje novih delavnic.

Celodnevna šola vsaj za vzorec

– Pomudimo se še pri družbenih dejavnostih, kjer v občini še ostaja precej problemov. Na primer v šolstvu, kjer nastopa prihodnje leto pomembna prelomnica z uvedbo usmerjenega izobraževanja. Sredstva za razvoj bodo uokvirjena v materialne možnosti, zato bi verjetno tudi v družbenih dejavnostih nasploh morali bolje, bolj stabilizacijsko delati, kot na primer delajo v Utoku ali Eksperimentalni tkalnici.

IVAN JUSTINEK: Morda bom nekoliko presenetil s stališčem, ali so družbene dejavnosti potrošnja ali naložba, ki se je moramo dobro zavedati. Je dolgoročna, vendar je stalni spremljevalec družbenega napredka in vsaka napaka na tem področju se nam katastrofalno maščuje. Uvajanje usmerjenega izobraževanja govori o tem, da izobraževanje mora dati več k napredku na vseh področjih. Torej ga tudi ne moremo izločiti iz stabilizacijskih prizadevanj, ampak ga moramo skrbno in pametno vključiti vanja, sicer se stabilizacije ne bomo lotili na pravem koncu. Zato moramo v prvem letu petletnega obdobja pri izobraževanju sicer omejevati porabo, vendar tako, da se nam ne bo ob koncu petletnega obdobja maščevalo. To velja tudi za ostale družbene dejavnosti, povsod pa bo potrebno omejevanje tudi znotraj, pri režijskem delu.

Dosedanje obdobje je bilo dovolj uspešno, v osnovno šolstvo smo veliko vlagali. Vendar pa s tem še nismo odpravili težav. Na Duplici smo z novimi prostori odpravili tretjo izmeno, ne pa odprli možnosti za nadaljnji razvoj šolstva. Z dokončanjem centra za usmerjeno izobraževanje smo dobili osem učilnic v šoli Frana Albrehta, s tem smo tako spet preprečili tretjo izmeno. Vse to ni dovolj za kvaltetne spremembe v izobraževanju, z izjemo usmerejenega izobraževanja.

Na usmerjeno izobraževanje nismo nepripravljeni, ker smo bili na začetku pogumni, drzni, smo prostorsko pripravljeni. Za Kamnik velja, da bomo imeli dve samostojni usmeritvi: poslovno-finančno in naravoslovno matematično. To ne pomeni, da ni drugih možnosti, saj so dislocirani oddelki še mogoči, o čemer se bomo dogovarjali prihodnje leto. Treba pa bo dokončati center in gospodarno obrniti denar, ki je že odobren, da naložba ne bo ostala nedokončana. Čaka nas tudi kadrovsko organizacijska priprava na usmerjeno izobraževanje, ki je ne bo mogoče na hitro rešiti. Ko bo mreža šol usmerjenega izobraževanja dokončno potrjena, se bomo morali dela lotiti načrtno in programirano, kajti usmerjeno izobraževanje bo svojo dokončno verifikacijo dobilo čez dve leti – seveda tam, kjer bodo izpolnjeni vsi pogoji: prostor, učna tehnologija in kadri.

Center bo moral izboljšati kvalifikacijsko strukturo v občini, ki se je v zadnjem času poslabšala, namesto da bi se izboljšala. Zato ne sme biti več administrativnega, formalno birokratskega povezovanja med šolstvom in združenim delom, ampak povezovanje, zasnovano na programiranju kadrov.

Moram se še ustaviti ob osnovnem šolstvu, kjer nismo storili tistega, kar bi morali pri razvoju kvalitete dela. Novi zakon o šolstvu naravnost sili k razvoju svobodnih dejavnosti, pri čemer se bo treba kadrovsko povezati z združenim delom. Razvoj svobodnih dejavnosti je hkrati uvod za priprave na celodnevno osnovno šolo, ki je v Kamniku nimamo niti za vzorec. Tu bomo morali kljub omejeni porabi nekaj narediti. Kvaliteten korak naprej bo treba napraviti zlasti znotraj izobraževanja, da bo pouk manj institucionalen, normativen, pač pa bolj akcijski in uporaben. Preveriti bomo morali tudi, ali so vsi šolski prostori dovolj izkoriščeni, saj menda imamo učilnice, ki so zasedene le nekaj ur na teden. Otrokom bo treba zagotoviti tudi celovitejšo prehrano.

In še nekaj besed o načrtovanih naložbah. Denarja je malo, manj, kot bi ga potrebovali. To pomeni, da bodo morale krajevne skupnosti in šole najti medsebojno povezanost. Tako zaradi naložb, kot zaradi vsebine dela. Sicer se zna zgoditi, da bomo sanirali šolo v Mostah in se ustavili pri dograditvi šole na Duplici. Kaj bo potem s šolo v Komendi in z drugimi nalogami? Zato krajevne skupnosti ne bi smele le dvigovati glasu, kako potrebne so nove naložbe, ampak te tudi ustvarjati z materialnimi in drugimi pogoji, kar bo pogojevalo večje sodelovanje in prednost pri gradnji. Ob vsem tem je povsem jasno, da ne bomo smeli pozabiti na izobraževanje prizadetih otrok in na ustrezno skrb za Dijaški dom.

Dražje, a vendar cenejše zravstvo

– Zdravstvo je v prihodnjem obdobju opredeljeno kot prednostna družbena dejavnost; odločamo se o gradnji novega zdravstvenega doma, za katerega naj bi del denarja zagotovili tudi s samoprispevkom občanov. S tem naj bi zagotovili boljše zdravstvene usluge?!

ALEKSANDER DOPLIHAR: O utesnjenosti zdravstvenega doma smo razpravljali že pred petimi leti, vendar takrat odločitev za gradnjo novega zdravstvenega doma še ni dozorela, čeprav je takratna regionalna oziroma sedanja medobčinska zdravstvena skupnost tako gradnjo predlagala in bi jo tudi sofinancirala. A takrat smo se v občini odločali o samoprispevku, katerega del je bil namenjen šolstvu. V novo srednjeročno obdobje gremo z odločitvijo, da je medobčinska zdravstvena skupnost pripravljena zagotoviti polovico potrebnega denarja, torej okrog sedem starih milijard dinarjev za novogradnjo. Ostalo bomo morali zagotoviti s samoprispevkom. Zakaj odločitev o novogradnji? Pred tremi leti smo raziskali, koliko bi stala adaptacija sedanjega zdravstvenega doma in ugotovili, da bi stala skoraj toliko kot novogradnja. Na drugi strani ugotavljamo, da bi za dosego normativov potrebovali za leto 1981 še 72 zdravstvenih delavcev. Tega pa ne moremo uresničiti, saj nimamo prostora niti za enega novega zdravnika, razen če bi se, prav po šolsko, odločili za tretjo izmeno, kar bi bilo veliko predrago. Zato smo se pred mesecem raje odločili za uvedbo urgentne ambulante, torej za dežurno službo od 6. do 20. ure. S tem smo, čeprav je bilo med našimi delavci nekaj negodovanja, skrajšali nočno dežurno službo in dobili službo, ki omogoča bolnikom obisk zdravnika na domu in hitrejše posredovanje ob morebitnih nezgodah.

Kljub prostorski stiski sledimo dvem osnovnim usmeritvam: približati zdravstvo občanom in povečati zdravstvene dejavnosti v osnovnem zdravstvenem varstvu. Res je, da ne moremo urediti ločenih čakalnic za bolne otroke in otroke z nalezljivimi boleznimi. Ne moremo vpeljati dispanzerja za mentalno higieno, psihiatričnega dispanzerja, ki bi ga še kako potrebovali, saj je zdravljenje narkomanov, alkoholikov, psihiatričnih bolnikov dolgotrajno in zahteva veliko časa in truda. Zato pa lahko z veseljem povem, da bo zobna in splošna ambulanta začela delati v Komendi v teh dneh, verjetno bomo tja dodelili celo dve ekipi. Obratno ambulanto smo organizirali v Titanu, z zobno in splošno ambulanto v Lazah naj bi približali zdravstveno varstvo prebivalcem Tuhinjske doline. Našteto pa seveda ne zmanjšuje potreb po novem zdravstvenem domu, saj nam za pravi razvoj te službe primanjkuje kar okrog 1200 kvadratnih metrov prostora. Potrebujemo namreč tudi ambulanto za skupinsko delo, v katero bi zajeli tako kronične bolnike kot alkoholike, narkomane in podobno ter tem pridružili tudi starostnike, ki so starostno oslabeli. Te skupine bi povezovale ljudi z enakimi težavami, hkrati pa razbremenile zdravnike.

Zdaj je namreč tako, da trije zdravniki sprejmejo vsak dan preko sto bolnikov, norma pa je 36. Pacient seveda ob tem ne more dobiti tega, kar bi dobil, če bi bil zdravnik zbran in bi se z bolnikom lahko pogovarjal. Posledica je vsaj 40 odstotno povečanje stroškov za zdravila, ker je napisan recept pač najlažja pot. In ko je pred časom umrla neka ženica, so pri njej našli za okrog 11 milijonov starih din povsem uporabnih zdravil.

Sicer pa smo tudi z boljšim delom v zdravstvu letos uspeli znižati bolniške izostanke za 2 odstotka, kar pomeni, da je bilo vsak dan 220 ljudi manj v bolniški. Če je temu tako, smo letos samo s tem prihranili 252 starih milijonov. Prihranili bi lahko še več, če bi imeli prostor. Imamo namreč 850 sladkornih bolnikov, ki zdaj hodijo na zdravljenje v Ljubljano; če tega ne bi bilo, bi porabili okrog 40 milijonov manj. Če pa bi imeli še ortopeda, okulista, otorinolaringologa, psihiatra, bi bilo potovanj v Ljubljano še precej manj.

Urejeno zdravstveno varstvo bo v novem zdravstvenem domu zaradi novogradnje, novih aparatur – seveda ne vseh, saj del sodobne opreme, na primer rentgen, že imamo – dražje. Dražje bo tudi osnovno zdravstveno varstvo in tega ne moremo prikrivati. Vendar pa bodo izdatki občinske zdravstvene skupnosti za celotno zdravstvo manjši.

IVAN KOZJEK: Tudi v delovnih organizacijah se srečujemo s problemom zdravstva. Imamo še precej namišljenih bolnikov, od 530 zaposlenih jih vsak dan manjka 20. Tudi to je bil vzrok, da smo se že odločili, da bomo pobudniki za ureditev samskega doma, kjer življenjske razmere niso ustrezne.

Enotnost ključ uspeha

– Socialistične zveze doslej v pogovoru nismo omenjali; preprosto zato, ker se bo morala s široko frontno aktivnostjo vključiti v uresničevanje vseh nalog, pa tudi v iskanje lekov za trenutke, ko bomo zastali pred težavami, o katerih smo govorili. Kakšno bo to zdravstvo?

NANDE VODE: Socialistična zveza težav ne bo mogla razreševati, njena naloga je, da vzpodbudi občane in delovne ljudi, da sodelujejo s svojimi idejami in predlogi, usklajuje interese in jih usklajene ponudi v sprejem. V zaostrenih razmerah bodo posamezniki skušali skreniti s samoupravne socialistične poti. Zato bomo še posebej pazili, da bo sprejemanje vseh aktov res demokratično, da bodo ljudje vedeli, o čem so se odločali.

V prihodnjem letu se bomo odločali o samoprispevku, kar bo zahtevalo veliko dela in subjektivnega obveščanja o tem, kaj pomeni vlaganje denarja iz samoprispevka in kakšni bodo rezultati. Če samoprispevka ne bomo izglasovali, se bomo odrekli zdravstvenemu domu, pa tudi precejšnjemu delu nalog, ki jih planirajo krajevne skupnosti, saj bo šla polovica samoprispevka za njihove načrte.

Stabilizacija je nujno zlo, ki ga moramo izpeljati. To nalaga socialistični zvezi in drugim družbenopolitičnim organizacijam posebno budnost, da ne bodo posamezni apetiti prerasli dogovorjenih meja. Sicer pa moram dodati, da bo treba dograjevati še eno pomembno področje, to je družbena samozaščita in splošni ljudski odpor, ki mora zadevati in vključevati vse občane. Ena od nalog, ki jo že zdaj uspešno uresničujemo, je sodelovanje v širšem prostoru, zlasti s sosednjo občino. Dogovorili smo se o mreži šol usmerjenega izobraževanja, zdaj se moramo še o čistilni napravi, klavnici, inšpekcijskih službah.

Znano je, da s svojimi uspehi izstopajo tiste krajevne skupnosti, kjer krajevne organizacije SZDL dobro delajo, uspejo vzpodbuditi ljudi, da povedo svoje mnenje, čeprav je to različno. SZDL mora ta različna mišljenja soočiti, pomagati pri sprejemanju skupnih stališč, ki jih je treba tudi uresničiti. Nobena naloga ni neuresničljiva, če se ljudje zavzamejo, če hočejo nekaj narediti in če so pri svojem delu enotni. Najslabše je tam, kjer se ljudje razhajajo v mišljenju, saj se potem razhajajo tudi pri delu.

Pogovor bi bilo mogoče zaključiti z dobrimi željami za prihodnje leto, a se je ponovno zaustavil pri naših delovnih ljudeh. Ker vemo, kakšno leto nas čaka, pač ni mogoče zatiskati oči pred šibko strokovno sestavo naših delavcev, pred resnico, da je tudi pri nas vse pogostejši beg iz proizvodnje v administracijo, da je vse preveč dopolnilnega (šušmarskega) dela, ki zmanjšuje produktivnost, čeprav je vse nešteto pogojeno tudi s še ne dovolj posodobljeno proizvodnjo oziroma tehnologijo.

Erich Fromm znanstveno ugotavlja, da je bodočnost zdrave družbe v belih ovratnikih, ki jih bodo ljudje nosili v proizvodnji oziroma v daljinskem upravljanju kmetijskih strojev. Naš jutrišnji dan nam tega še ne bo dal, marsikaj pa lahko in moramo storiti za boljše delovne pogoje, sodobnejšo proizvodnjo in pravo nagrajevanje po vloženem delu in rezultatih dela, s tem pa za višjo produktivnost vsakega od nas, bodisi ob tekočem traku ali za pisarniško mizo.

Komisija za podeljevanje priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda pri občinski konferenci SZDL

razpisuje

10 priznanj osvobodilne fronte v letu 1981

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri
– razvoju naše samoupravne socialistične družbe,
– uresničevanju ustavno opredeljenih družbeno ekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
– krepitvi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
– neposrednemu uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo komisiji za podeljevanje priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Kamnik, Titov trg 1, najkasneje do 1. marca 1981.

Komisija za podeljevanje priznanj OF

● *Konferenca kamniških komunistov*

Boljša je zamera kot popuščanje

S kritiko in samokritiko se komunisti še vedno ne znamo dovolj dobro spoprijeti, pa čeprav bi bila boljša zamera, kot popuščanje, ki pelje do težkih posledic, je v svojem uvodnem razmišljanju poudaril Kazimir Keržič, predsednik občinske konference zveze komunistov Kamnik na zadnji seji, na kateri so govorili o uresničevanju sklepov 8. seje slovenskega centralnega komiteja in 15. seje centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije.

Na seji so tako v uvodni razpravi kot v dopolnitvah uvoda skušali ugotovitve in sklepe iz obeh omenjenih sej čim bolj konkretizirati z razmerami v občini. Ker bo posebna komisija iz razprave strnila sklepe in jih do 25. decembra poslala vsem osnovnim organizacijam, ki bodo o njih, skupaj z gradivom, ki ga bodo pripravili še izvršni odbori osnovnih organizacij, razpravljali do 15. januarja, povzemimo le nekaj pomembnejših misli.

Komunisti v vseh okoljih bi morali v svojem delu uveljavljati sprejete družbene usmeritve, pri čemer doslej nismo bili vedno dosledni. Tudi med komunisti se namreč še poraja neuresničevanje sprejetih sklepov, kritizerstvo, karierizem, kimanje na sestankih.

Pa bi se ob tem veljalo spomniti na star pregovor, ki pravi, da krava nima le vimena, ampak tudi gobec in da je torej ni mogoče molsti, ne da bi jo hranili. Da se pregovor potrjuje v vsakdanji praksi n treba posebej ponavljati. Ap pač: kamniško gospodarstvo namreč za prihodnje petletno obdobje načrtuje velike na ložbe, ki so sicer usklajene plani banke. Jih bo res mogo če uresničiti.? Še zlasti, ker je bilo tudi v kamniški občin doslej precej naložb v zidove v zunanji izgled manj pa boljšo proizvodnjo, sodob nejšo tehnologijo. Tudi do mačega znanja doslej nism dovolj izkoristili, uvožene li cence pa tudi v naši občin niso ostale brez posledic.

Naštetemu je seveda treba dodati tudi vse oblike porabe kjer bomo v prihodnjem obdobju morali upoštevati stabilizacijske usmeritve. Tud pri zaposlovanju in nagrajevanju, kjer je tudi v naši občini, pa to ne velja samo za družbene dejavnosti, ampak tudi za gospodarstvo, še treba kaj popraviti in izboljšati.

Zato naj komunisti v svojih okoljih ponovno preverijo stabilizacijsko obnašanje in uresničevanje zastavljenih načrtov. Pogovorijo naj se o osebnih dohodkih: na en strani o uresničevanju dogovora o družbeni usmeritv razporejanja dohodka, na drugi strani pa o velikih razponih med osebnimi dohodk ter o tem, zakaj imajo pone kod delavci še vedno manjš osebni dohodek od zajamčenega. Predvsem pa morajo komunisti idejno učvrstit svoje vrste in objektivno zaostriti kritiko za neopravljeno delo.

J. T.

Od vsepovsod

● Pri sprejemanju zakonov bolj upoštevati razmere

LJUBLJANA – Zakon o omejitvi voženj par-nepar je sicer prinesel nekatere dobre rezultate, vendar niso samo zakonske omejitve vplivale na manjšo porabo bencina v cestnem prometu. V bodoče bi morali pri sprejemanju podobnih zakonov bolj upoštevati razmere, saj sedanje omejitve povzročajo precej nezadovoljstva, so ugotovili na seji predsedstva republiške konference SZDL Slovenije. Velik del razprave so na seji namenili tudi osnutku zakona o stanovanjskem gospodarstvu.

● Dobri izvozni rezultati

LJUBLJANA – V enajstih letošnjih mesecih je Slovenija izvozila za 34 odstotkov več kot v enakem obdobju lani in hkrati uvozila za sedem odstotkov več. Slovenska pokritost uvoza z izvozom je v enajstih mesecih kar 72 odstotna, saj je bil v novembru izvoz za 18 odstotkov večji kot uvoz, so povedali na skupščini slovenske samoupravne interesne skupnosti za gospodarske stike s tujino.

● Še naprej spodbujati stabilizacijo gospodarstva

LJUBLJANA – Osnovni cilji, ki so opredeljeni v predlogu republiške resolucije za prihodnje leto naj zagotove nadaljnje uresničevanje gospodarske stabilizacije. To se mora izražati v ukrepih za nadaljnje povečanje izvoza, omejevanje uvoza, pri omejevanju vseh drugih oblik porabe, so poudarili na seji republiškega sveta ZSS, kjer so sprejeli tudi družbeni dogovor o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki jih imajo delavci pri opravljanju določenih nalog.

● Usklajeni dogovori o planu Jugoslavije

BEOGRAD – »Vsi štirje dogovori, ki tvorijo družbeni plan Jugoslavije za obdobje 1981–85, so usklajeni in jih bodo udeleženci dogovora podpisali 18. decembra. Tudi ni ovir, da osnutka prihodnjega srednjeročnega plana Jugoslavije ne bi mogli sprejeti do konca leta, plan pa bo potemtakem sprejet v februarju prihodnje leto«, je med drugim dejal podpredsednik ZIS Zvone Dragan, ko je zbrane novinarje seznanil s potekom usklajevanja dogovorov.

● Neusklajen rebalans proračuna federacije

BEOGRAD – Na seji odbora za finance pri zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ niso dosegli soglasja o rebalansu proračuna federacije za letošnje leto. Po dosedanjih podatkih namreč federacija dolguje JLA 20 milijard dinarjev in zato so bili predstavniki republik in pokrajin mnenja, da je treba poiskati manjkajoča sredstva v prihodkih federacije in bi morala prav federacija znova proučiti svoje prihodke. Po drugih načrtih pa naj bi del manjkajočih sredstev zagotovili s posojilom 170 poslovnih bank Jugoslavije.

● Zavrnjen predlog zakona o stanovanjskem gospodarstvu

LJUBLJANA – Delegati republiške skupščine niso sprejeli predloga zakona o stanovanjskem gospodarstvu, saj so bila k predlogu predlagana številna dopolnila in predlogi. Vsa ta dopolnila bo treba temeljito proučiti in jih uskladiti z usmeritvami na tem področju. Na seji skupščinskih zborov so hkrati sprejeli zakon o sprejemanju začasnih ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine, da bi tako odpravili številne motnje pri uresničevanju samoupravnih odnosov v združenem delu.

● *Posvet komunistov neposrednih proizvajalcev*

Več odgovornosti

Ne smemo se več zadovoljiti samo z ugotavljanjem vzrokov za težave in probleme v posameznih tozdih, pač pa moramo bolj kot doslej ugotavljati tudi odgovornost posameznikov, ki niso opravili svojih nalog.

Tako so se dogovorili kamniški komunisti neposredni proizvajalci na nedavnem pogovoru, ko so razpravljali o uresničitvi sklepov 8. seje CK Slovenije.

Na gre za to, da ponavljamo sklepe in zaključke te seje, so poudarili, pač pa, da jih čim bolj dosledno uresničujemo v svojem delovnem okolju. S tem v zvezi so ugotovili, da so delavci o srednjeročnih planskih usmeritvah v nekaterih TOZD sicer razpravljali, da po večkrat zaradi zapletenosti podatkov in gradiva niso razumeli bistva predvidenega razvoja določene TOZD. Marsikje tudi niso dobili jasnih odgovorov na vprašanje, kje bodo dobili denar za predvidene naložbe, kako bo zagotovljena preskrba s surovinami, zakaj se administracija hitreje ne zmanjšuje itd.

Zaradi tega ponekod delavci, ko so se na referendumih izjasnjevali o temeljih planov, niso vedeli zakaj glasujejo, ali pa so zaradi določenih nerešenih problemov v TOZD-u glasovali proti. Miselnosti, da je delavec v tovarni zato, da dela, ne pa da tudi razmišlja in odloča o razvoju delovne organizacije in da so zato poklicani drugi, ne more imeti več mesta v našem združenem delu.

Mi našega denarja ne bomo vlagali v zidove, pač pa v moderne produktivne stroje, je dejal eden od udeležencev posveta. Temu so pritrdili tudi ostali, saj bi le tako mogoče povišali osebne dohodke, predvsem pa zagotovili, da v občini Kamnik ne bo več delavca, ki bi za normalno osem urno delo dobil manj kot znaša zajamčeni osebni dohodek. Takih primerov imamo namreč v naših TOZD sedaj še nekaj.

Komunisti delavci so razmere v TOZD zelo kritično ocenjevali, seveda z namenom, da bi te težave čimpreje odpravili. Med tem ko ponekod delavci skupnih služb, zlasti vodilni, ne najdejo pravega stika z delavci v neposredni proizvodnji, pa se drugod, npr. v tovarni usnja, delavci skupnih služb vsak teden en dan podajo v proizvodne obrate in tako neposredno pomagajo uresničevati proizvodne načrte.

Aktiv komunistov delavcev ni ustanovljen zato, da bo nekim drugim organom narekoval, kaj naj delajo, pač pa, da se bodo v okviru njega komunisti iz neposredne proizvodnje dogovorili, kako naj čimbolj učinkovito sodelujejo v delu samoupravnih teles, zlasti delegacij, delavskih svetov, zbora združenega dela in zborov uporabnikov v skupščinah SIS. Prav na teh področjih bodo tako najbolj okrepili aktivnost komunistov neposrednih proizvajalcev.

F. S.

● *S seje OO ZKS Kamnik-Zaprice*

Aktivnosti še šepajo

Komunisti osnovne organizacije ZKS Kamnik–Zaprice so na svoji zadnji seji posvetili veliko pozornost uresničevanju nalog članov ZK na svojem območju v letošnjem letu, kadrovskim vprašanjem, sedanji družbenopolitični in ekonomski problematiki ter nalogam komunistov v prihodnjem obdobju.

Kljub nekaterim uspešno opravljenim nalogam posameznikov in skupin, ne moremo biti zadovoljni z očitno neaktivnostjo nekaterih članov, ki se zelo redko, ali pa se sploh ne udeležujejo sestankov osnovne organizacije. Čeprav bi bilo njihovo delo še kako potrebno v sedanjem težavnem družbeno-ekonomskem položaju doma in v svetu. Sedaj in v prihodnje bi morali komunisti dajati več pobud za reševanje perečih problemov ter za odpravljanje nekaterih nepravilnosti.

Komunisti so na svoji zadnji seji spregovorili tudi o konkretni problematiki v kamniški krajevni skupnosti, predvsem o hišnih in potrošniških svetih, ki še vedno spe zimsko spanje. Za oživljanje teh življenjsko pomembnih dejavnosti bodo potrebne večje pobude in strokovna pomoč vseh dejavnikov v krajevni skupnosti, nosilca aktivnosti pa morata biti Socialistična zveza in Zveza komunistov.

V razpravi so nekateri menili, da je žalostno, ker morajo komunisti premlevati vedno iste probleme od preskrbe do varstva okolja, kar je predvsem posledica premajhne odgovornosti tako posameznikov kot skupnosti in organizacij, ki so za to odgovorne. Zaradi reševanja teh problemov komunistom ostaja vse premalo časa za poglobljeno idejno-politično dejavnost.

M. J.

● *Iz dela občinske konference ZSMS*

Več samokritike

ZSM je temeljna sredina združevanja in delovanja mladih, katere delo je zasnovano na osnovnih nagnjenjih in interesih mladih. Aktivnost ZSM je dokaj razgibana, saj vemo, da le zanimive akcije, oblike in metode dela privlačijo najširše množice mladih. Preko osnovnih interesov se mladi aktivno vključujemo v vsa področja družbenega in političnega življenja.

OO ZSMS kot temeljne celice združevanja mladih v svojem okolju delujejo po določilih statuta, izvajajo akcije, ki jim jih nalaga konkretna situacija, predvsem pa skrbijo, da se mladi čimbolj aktivno vključujejo v vsa področja delovanja, tako mladinskega kot tudi dela ostalih DPO, družbenopolitičnih in družbenih skupnosti, društev, SIS.

Predsedstvo OK ZSMS je na zadnji seji kritično ocenilo delo organov OK in OO ZSMS. Ugotovljeno je bilo, da delo nekaterih organov še ni popolnoma zaživelo, večina OO ZSMS pa je premalo samoiniciativnih. Kako izboljšati razmere? Odgovor na to je bil izoblikovan na posvetu predsednikov in sekretarjev, kjer so navzoči zelo kritično ocenili svoje delo in delo osnovnih okolij. Odločili smo se za novo obliko in metodo dela, to so mesečni posveti predsednikov in sekretarjev po posameznih področjih dela oz. po področnih konferencah. Tu se bomo neposredno soočali aktivni in neaktivni, spoznavali bomo delo drugih OO ZSMS, skupno reševali nastale probleme in drug drugega vzpodbujali k še aktivnejšemu delu. Nadalje je bilo ugotovljeno, da OO ZSMS premalo sodelujejo z drugimi DPO, svetom KS in samoupravnimi organi v DO oz. obratno, da mladi v sredinah, kjer delujejo, težko najdejo svoje pravo mesto.

Mnogo truda je bilo vloženega, da smo si priborili mesto, ki ga imamo danes v našem samoupravnem socialističnem sistemu, naše mesto pa moramo nenehno utrjevati. To bomo dosegli le z aktivnim delom, če se bomo izvajanja akcij lotevali resno in s polno mero odgovornosti pri tem pa izbrali take oblike in metode dela, ki bodo privlačne za večino mladih. Več pozornosti moramo posvetiti delu s pionirji, ki so naša kadrovska baza.

Pa še nečesa se bomo morali naučiti: ne vedno vse krivde prenašati na ramena drugih, ampak priznati tudi svoje napake.

T. R.

● *Programska seja OK SZDL*

Prepočasna preobrazba krajevne skupnosti Kamnik

Kritične pripombe in ugotovitve programskih sej socialistične zveze, ki se prvič uveljavljajo v letošnjem letu, naj bodo osnova za nadaljnje delo v vseh porah organiziranosti socialistične zveze. Iz bogate razprave na programski seji občinske konference SZDL Kamnik je v skladu s to mislijo mogoče poleg vrste dobro opravljenih nalog izluščiti tudi napake, ki jim bo treba v prihodnjem letu nameniti večjo pozornost.

Če torej na eni strani ugotavljamo, da je socialistična zveza v naši občini v preteklem obdobju zavzeto in odgovorno nastopala na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja in da je bera opravljenih nalog bogata, pa na drugi strani lahko pokažemo na področja, kjer svoje vloge še ni v celoti uveljavila. Najbrž tudi zato, ker komunisti znotraj socialistične zveze niso vedno dovolj delavni in ustvarjalni.

O preobrazbi krajevne skupnosti Kamnik je bilo že veliko rečenega in tudi storjenega, a dosti dlje od predlogov in pobud, oblikovanih v organih občinske konference, nismo prišli. V krajevni skupnosti Kamnik se porajajo odpori in pomisleki, za katere skoraj ni opravičila, zavirajo pa dograjevanje samoupravljanja.

Hišni sveti, potrošniški sveti, poravnalni sveti in tudi notranje arbitraže v združenem delu še vedno iščejo svoje pravo mesto. Od 150 hišnih svetov, kolikor jih na papirju imamo v Kamniku, jih je delovnih menda le okrog dvajset odstotkov. Kako malo je to ob predlaganih spremembah v stanovanjski gradnji oziroma pri gospodarjenju s stanovanji, najbrž ni treba posebej opozarjati.

Tudi tokrat so govorili o izobraževanju. Ne le o predlagani mreži usmerjenega izobraževanja, ki Kamniku obeta dve usmeritvi, ampak o celodnevni šoli, ki bi kljub omejenim možnostim postopoma morala stopiti na svojo pot, še zlasti, ker je pomemben element usmerjenega izobraževanja.

Opozorili so tudi na šibko delo pri ohranjanju tradicij narodnoosvobodilnega boja in shranjevanju zgodovinskega gradiva iz tega obdobja. Tudi zato, ker prihodnje leto mineva 40 let od začetka oborožene vstaje proti okupatorju.

Te in še nekatere pomanjkljivosti bodo na osnovi sklepa programske konference sestavni del programske aktivnosti občinske konference SZDL. Ta pa bo osnova za izdelavo konkretnejših delovnih programov v vseh delovnih telesih občinske konference, v katerih bo izpeljava nalog tudi časovno določena, pa naj gre za priprave na nov samoprispevek, vključevanje v uresničevanje gospodarskih in družbenih ciljev, krepitev ljudske obrambe in družbene samozaščite in ne zadnje informiranja, ki se ne bo smelo uspavati ob pohvalah, izrečenih na tej seji.

J. T.

Smo res pozabili na humanost

Veliko je nesramnih in nehumanih ljudi na takem delovnem mestu, ki zahteva od njih prijaznost in humanost do ljudi.

Tako delo je tudi delo avtobusnega sprevodnika. Dve osebi na invalidskih vozičkih, ki sta se peljali iz Domžal v Kamnik, sta na avtobusni postaji v Domžalah prosili sprevodnika, naj jima pomaga na avtobus. Sprevodnik je hladno odvrnil, da je avtobus poln. Fanta, ki sta ju spremljala, se nista zmenila za sprevodnikove besede, ampak sta sama spravila invalida na avtobus. Seveda ni bilo treba nikogar opozarjati, naj odstopi sedež, ampak se je takoj našel prostor za njiju. Avtobus je hotel odpeljati, čeprav sta bila vozička še zunaj in šele na prošnjo, naj še malo počaka, je šofer ustavil. Ko so vozička prinesli v avtobus, je kot običajno prišel sprevodnik po plačilo za prevoz. Od fantov je zahteval, da plačajo še celo karto za voziček, čeprav še nisem slišal, da bi kdo plačal za voziček. Seveda je treba plačati v primeru, da je voziček spravljen v prtljažniku, toda tudi v takem primeru cena ni ista kot za potnika. Ker se fanta nista strinjala s tem, ju je sprevodnik pred vsemi ozmerjal in obljubljal, da ju bo vrgel ven na prvi postaji.

Ob prihodu v Kamnik je le gledal, kako ju spravljajo iz avtobusa. Da bi pomagal, mu ni prišlo na misel. Saj verjamem, da je lažje gledati, kot kaj narediti, toda mar je dolžnost sprevodnika le to, da zaračunava potnikom vozovnice? V takih primerih se sprašujem, koliko je ljudi, ki vedo, kaj so to humani odnosi?

I. V.

Ob dnevu JLA

Ob dnevu jugoslovanske ljudske armade so se tudi v naši občini zvrstile številne slovesnosti in razstave. Osrednja prireditev je bila v soboto zvečer v kamniškem kinu Dom.

»Devetintrideset let mineva, odkar je na trgu mladega sandžaškega mesta Rudo preko tisoč borcev od šestnajst do petdeset let starosti postavilo temelje naši jugoslovanski armadi,« je dejal slavnostni govornik Milan Marinič, sekretar OK ZKS Kamnik. »Še istega dne, 22. decembra 1941, je prva proletarska brigada v spopadu z Italijani in četniki preživela svoj ognjeni krst in med drugim zajela italijansko enoto s 120 vojaki in petimi oficirji. Prva proletarska brigada ni bila le pomemben borbeni dejavnik, ampak tudi kadrovska šola za druge enote. V štirih letih boja je ta brigada dala preko sedem tisoč življenj.«

Milan Marinič je v nadaljevanju govoril o mednarodnih dogodkih, ki lahko vsak s svojimi posledicami ogrozijo mir v svetu, o oboroževalni tekmi in gibanju neuvrščenosti, zaradi katerega ima danes naša domovina nedeljeno podporo vseh naprednih sil, hkrati pa je podvržena najrazličnejšim pritiskom. Nato pa o uveljavljanju splošne ljudske obrambe, ki je sestavni del socialističnega samoupravljanja. »Delovni ljudje in občani neposredno odločajo o oddvojitvi sredstev za potrebe SLO, prav tako oborožujejo in opremljajo štabe in enote teritorialne obrambe in civilne zaščite, se urijo ter usposabljajo za oboroženi boj ter druge oblike odpora in boja v raznih organizacijah in društvih, med katerimi ima še posebej pomembno vlogo Zveza rezervnih vojaških starešin, ki idejnopolitično in vojaško strokovno usposablja člane, pa tudi druge občane, za opravljanje dolžnosti pri obrambi dežele. SLO kot vseobsegajoča dejavnost vseh delovnih ljudi in občanov črpa svojo moč iz dosežkov vsega družbenega razvoja,« je dejal Milan Marinič in nato nekaj misli namenil nadaljnjemu razvoju naše občine.

»V srednjeročnem obdobju smo si zastavili vrsto nalog, ki jih bomo uresničili samo, če bomo znali uveljaviti tudi odgovornost kot sestavni element našega samoupravnega in političnega sistema. Mehanizem ugotavljanja odgovornosti mora zaživeti, sicer bomo še naprej naštevali zglede, ki zaslužijo kritiko, ne da bi kogarkoli klicali na odgovornost.«

»Prvič praznujemo 22. december brez fizične prisotnosti Maršala Tita, a z njegovimi idejami, ki so globoko prisotne v vsakem od nas,« je zaključil Milan Marinič.

Slovesnosti se je udeležil tudi pisatelj Ivan Jan, avtor knjige o Kokrškem odredu, v katerem so se borili tudi številni naši občani. Vsem živečim borcem so na slovesnosti tudi podelili to knjigo, pisatelj pa je spregovoril o nastajanju knjige, za katero je bilo težko zbrati dokumentarno gradivo. Knjiga je pomnik borcem tega odreda in spomenik vsem padlim junakom ter opozorilo in napotilo, kaj storiti, če se nam v prihodnje znova pripeti kaj takega, je poudaril pisatelj.

Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja posameznikom in organiziranim skupinam za pomembnejše dosežke; priznanje republiškega sekretariata za notranje zadeve sta prejela dr. Milan Kirn in odbor za SLO in DS Komenda; priznanje republiškega štaba za teritorialno obrambo je prejel Jurij Slapničar, priznanje zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije pa Anton Poljanšek in Drago Bohinec. Podelili so tudi priznanja občinskega odbora za SLO in DS, štaba za teritorialno obrambo ljubljanske pokrajine ter občinske organizacije ZRVS.

V kulturnem programu so nastopili moški pevski zbor Solidarnost in dijaki Izobraževalnega centra Rudolfa Maistra.

J. T.

Regresiranje gnojil

Tudi v naši občini letos ni bilo mogoče pravočasno zagotoviti mineralnih gnojil, zagotovljene količine pa še zdaj niso dovolj velike. Kmetovalci bodo namreč še v tem mesecu lahko kupili 250 ton gnojil, v začetku prihodnjega leta pa 350 ton. Ker količina mineralnih gnojil ne zadošča potrebam, je izvršni svet hkrati z določitvijo regresa pri nakupu gnojil opredelil, da bodo imeli prednost pri nakupu teh kmetje – kooperanti.

V tako odločitev sta zajeta dva elementa pospeševanja kmetijstva: na eni strani je vzpodbuda kmetom, ki uspešno sodelujejo z Emoninim tozdom Kooperacija, na drugi strani pa naj bi s tem vsaj ublažili, če že ne izboljšali, sedanji padec mlečne proizvodnje.

Regres za nakup umetnih gnojil bodo torej dobili kmetje – kooperanti in sicer za vsakega oddanega pitanca za 350 kilogramov gnojil v višini 300 dinarjev na nižinskih kmetijah in 600 dinarjev na višinskih kmetijah. Do regresa za nakup umetnih gnojil so upravičeni tudi kmetje – kooperanti, ki bodo v tem letu oddali vsaj tisoč litrov mleka. Za tolikšno količino oddanega mleka bodo dobili nižinski kmetje regres za nakup 150 kilogramov gnojil v višini 120 dinarjev, višinski kmetje pa še enkrat toliko oziroma 240 dinarjev.

Ker je 600 ton umetnih gnojil preskromna količina, si bodo vse ustrezne službe prizadevale, da bi kmetovalcem zagotovili ustrezne količine umetnih gnojil.

● Skupščina sklada za intervencije v kmetijstvu

V sredo, 17. decembra, so se na ustanovni skupščini zbrali delegati samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu. Na njej so se dogovorili o osnovnih izhodiščih za delo sklada, o statutu sklada ter o finančnem načrtu za letošnje in prihodnje leto. Za predsednika skupščine sklada so izvolili Jurija Urankarja, podpredsednik je Alojz Matjan, sekretar pa Tone Kotnik.

Ali je res težko priti do zobozdravnika

Vsakdo iz lastnih izkušenj ve, da imamo pri zobeh vedno nekaj za popravljati. Da je v povprečju teh potreb veliko, tudi vemo in slutimo, toda koliko jih je, tako laiki kot strokovnjaki le po svoje približno ocenjujemo in ugibamo. Ocenjujemo zato, ker celotni populaciji na našem, kot tudi na drugih območjih, nismo še nikdar pregledali zobovja in ugotovili dejanskega stanja. Zato bodo morda za marsikoga zanimivi, ne rečem reprezentativni, vendar dovolj zgovorni podatki, ki smo jih dobili pri sistematičnem pregledu neke zaokrožene celote (zastopane po obeh spolih in različnih starostnih skupin) delavcev delovne organizacije »ALPREM« iz Kamnika.

Na podlagi medsebojnega dogovora in pogodbe o neposredni menjavi dela smo decembra 1979 in januarja leta 1980 izvršili sistematični pregled zobovja. Od 361 zaposlenih delavcev se je javilo na pregled v zobni ambulanti Kamnik 207 delavcev ali 57%. Po pregledu smo delo razdelili v dva dela – konzervativno zdravljenje in protetična rehabilitacija.

V prvo fazo – konzervativno zdravljenje, je bilo treba zajeti vse pregledane delavce. Čeprav je bilo več pacientov, pri katerih je bilo treba napraviti po 15 in celo 24 zalivk, smo videli, da je bilo v povprečju treba pri vsakem pregledanem napraviti 7 zalivk, vsakemu drugemu je bilo potrebno zdraviti po en zob in povprečno pri vsakem drugem je bilo potrebno ekstrahirati po en zob. Ločeno po spolih pa smo videli, da je obstoječa situacija pri delavkah še manj ugodna kot pri delavcih. Presenetljivo in nerazumljivo nam je ostalo dejstvo, da se za prvo fazo zdravljenja – plombiranje, zdravljenje in ekstrakcije zob, kljub temu, da delavcem ni bilo treba participirati k opravljenim storitvam, 30 delavcev ali 14,4% od pregledanih ni odzvalo večkratnim vabilom za obisk v ambulanto. Med temi so upoštevani tudi tisti, ki so samovoljno prekinili začeto delo in so večkrat pustili zobozdravstveno ekipo, da je določene ure – največkrat v soboto – kljub točnemu poimenskemu in po urah narejenemu razporedu, zaman in brez finančnega nadomestila čakala na paciente. Na žalost so bili to ravno tisti pacienti, ki bi bili najbolj potrebni popravila zob.

V drugi fazi zdravljenja – protetični rehabilitaciji, smo od 87 pacientov, ki bi potrebovali protetične konstrukcije, obdelali 63 pacientov; to je vse, ki so to želeli.

V akciji, ki je trajala 11 mesecev, je sodelovalo 10 zobozdravstvenih ekip, ki so izvršile skupno 67.627 faktorjev storitev, kar znese povprečno 382 faktorja na pacienta. Če to povemo v bolj domačem jeziku vidimo, da bi za 177 pacientov, ki so redno obiskovali zobne ordinacije, morala ena zobozdravstvena ekipa delati več kot 10 mesecev. Če vzamemo, da je položaj dokaj podoben tudi pri ostalih občanih in to številko primerjamo s številom prebivalcev, mislim, da je to lahko delen odgovor na vprašanje, zakaj je v zobozdravstvu v kamniku tako dolga čakalna doba. Dejstvo je namreč tako, da je obolevnost za zobno gnilobo praktično 100 odstotna, zatečeno stanje na terenu pa je pač tako, da v okviru normalnega rednega programa in planiranih ter v občinski zdravstveni skupnosti natečenih finančnih sredstev, namenjenih za zobozdravstvene storitve, nikakor ni mogoče priti na zeleno vejo.

In če sedaj odgovorimo še na vprašanji, ki smo si jih zastavili v naslovu, vidimo, da je zaradi praktično 100 odstotne obolelosti za zobno gnilobo res težko priti do zobozdravnika. Vendar tudi če se nam v dokaj ugodni obliki ponudi možnost, tega nismo pripravljeni storiti.

DR. JANEZ BOGATAJ

● *Jože Zika in Ivan Kralj o svojih vožnjah z reševalnim avtomobilom*

NAPORNO, A HUMANO DELO

Bliža se najdaljša in najzabavnejša silvesterska noč. Za marsikoga bo ta noč enaka mnogim delovnim nočem. Spočiti in zbrani bodo prevažali potnike, nudili pomoč bolnikom in ponesrečencem, stali na straži in še bi lahko naštevali poklice in ljudi, ki si bodo za silvestersko noč nadeli delovno, namesto večerne obleke. Še dobro da ni vsako leto enako, ampak samo v času dežurstva.

Tudi naša sogovornika, upokojeni voznik rešilnega avtomobila Jože Zika in Ivan Kralj, ki že 10 let opravlja delo poklicnega voznika kamniške Reševalne postaje, bosta tokrat pričakala novo leto v krogu družine in prijateljev.

Sedemdesetletni Kamničan Jože Zika iz Novega trga že dvanajsto leto uživa zasluženi pokoj, saj je skoraj tri desetletja previdno in varno krmaril reševalne avtomobile, v katerih je dostikrat prežala smrt, ali se porodilo novo življenje. Podobni doživljaji, čeprav po zaslugi tehničnih in organizacijskih izboljšav dosti manj razburljivi, spremljajo tudi 33-letnega ivana Kralja iz Šmarce.

– Kakšni so bili delovni pogoji poklicnega voznika rešilca nekoč in kakšni so danes?

Jože Zika: »Ta poklic sem začel opravljati že leta 1941. Poleg nevarnosti v vojnem času so bili tudi neprimerno slabši delovni pogoji, kot danes. Takrat sva bila na kamniški reševalni postaji samo dva voznika. Vozila so bila tehnično slabo opremljena, manjkalo je rezervnih delov in včasih sem na eni vožnji po dvakrat krpal zražnico. Nekoč sem na vožnji z Golnika pri –16 stopinj Celzija noč prebil ob cesti v brniškem gozdu. Kapljica vode je povzročila, da mi je dovod goriva zamrznil in šele zjutraj me je neki kmet s konjem potegnil do Brnika, kjer sem dobil pomoč.«

Ivan Kralj: »Danes so nam v veliko pomoč UKW zveze in dobro opremljena vozila. Boljše delovne pogoje omogoča tudi primernejši razpored delovnega časa in več voznikov. Pri našem delu mora biti človek spočit in zbran, za to pa so sedaj znatno boljši pogoji.«

– Se spominjate katerega izjemnega ali razburljivega dogodka?

Zika: »Spominjam se izjemnega naključja. Ženi dveh bratov sta hkrati potrebovali prevoz v porodišnico, čeprav druga za drugo nista vedeli, da se jima bliža čas poroda. Sam sem bil in ni mi preostalo drugega, kot da sem obe naložil v avtomobil in ju hitro odpeljal v Ljubljano. Ležali sta v isti sobi, rodili isto uro, obe sina. Nekoč pa sta mi v enem tednu dve ženi rodili v avtomobilu. Bil sem sam, ker je bila babica tudi na porodniškem dopustu. Tedaj nismo znali tako pomagati, kot danes; pa tudi žene so bile bolj vešče tem opravilom. Moja naloga je bila najkrajša in najhitrejša pot do porodnišnice.

Zelo razburljiv je bil tudi dogodek na nujni vožnji med vojno. V Mekinjah je skočil na cesto nemški vojak in mi mahal. Pritisnil sem na zavoro in ustavil komaj dva metra pred minskim poljem. Tedaj sem smrti gledal skoraj v oči.«

Kralj: »Vedno mi bo ostala v spominu prva uspešna pomoč pri porodu. To je bila prva praksa po opravljenem 80-urnem tečaju prve pomoči. Peljal sem po porodnico, ki je ob mojem prihodu že rojevala. Zavihal sem rokave in preizkusil vse svoje znanje. Čeprav bi se lahko tudi slabo izteklo, sem uspešno opravil prvi porod. Neizmerno lep je občutek, če človeku lahko pomagaš.«

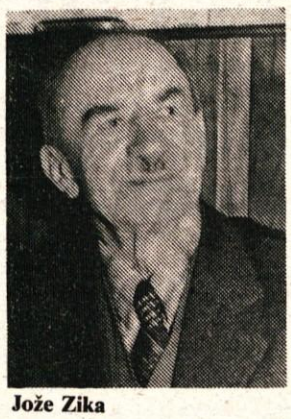
Jože Zika

Ivan Kralj

– Vam je bilo kdaj žal, da ste izbrali tak poklic?

Zika: »Ko sem se v delo vživel, je bil zame ta poklic nadvse lep, human in pester. Dan ni bil enak dnevu, ker sem vsak dan doživel kaj novega, prijetnega pa tudi neprijetnega. Najtežje je bilo med vojno in po njej, ko je veliko bolnikov pomrlo zaradi davice, meningitisa in paratifusa.«

Kralj: »Svoj poklic opravljam z veseljem, zato ga ne bi nikoli zamenjal. Dostikrat so ljudje zaradi bolezni in nesreč sitni, prestrašeni, vendar jih je treba razumeti. Vedno se trudim, da bi prav ravnal z njimi, jih potolažil in umiril. Največkrat mi tudi uspe in to mi pomeni zadovoljstvo pri delu. Delo z ljudmi me veseli, zato se smejem in šalim, četudi sem slabe volje, kajti moji problemi ne smejo bremeniti drugih.«

– In še vprašanje Jožetu Ziki, ki se je že pred dvanajstimi leti ločil od belega vozila z rdečim križem. Vam je sedanje mirne življenje dolgočasno?

»Po napornem dolgoletnem delu se pošteno prileže počitek. Vedno poskrbim, da mi ni dolgčas. Zaprežem svojega jeklenega konjička in hajd na pot. Še vedno rad vozim ali pa kolesarim. Pešačil sem v življenju bolj malo. Dostikrat zaidem tudi v veselo druščino prijateljev.«

– Vaše novoletne želje?

Zika: »Poklicnim tovarišem in vsem občanom želim srečno vožnjo ter obilo zdravja!«

Kralj: »Želim, da bi bila novoletna noč mirna, brez večjih nesreč vsem občanom pa uspešno delovno novo leto.

MIRA JANČAR

Srečno, dimnikarja!

Dimnikar prinaša srečo, si pravimo, ko srečamo moža v sajastem oblačilu, s sajastim obrazom in omelom v rokah. In se hitro primemo za gumb. Če ga seveda imamo. Kajti, kot pravita naša nova kamniška dimnikarja Stanislav Šikonja in Vinko Polak, so dandanašnji velik problem zadrge. Pogosto da srečata ljudi, ki obstanejo sredi ceste in se nestrpno tipljejo, kje imajo kakšen gumb. Pa menda za srečo gumb sploh ni dovolj: pravita, da je treba poleg dimnikarja navsezgodaj zjutraj srečati še belega konja – teh pa je še manj kot gumbov.

Srečo pa naša sogovornika vseeno prinašata, saj dobro ometeni in očiščeni dimniki preprečujejo požar. Vinko Polak, doma iz Štajerske in Stanislav Šikonja, rojen Belokranjec, sta avgusta letos kot samostojna obrtnika prevzela vsak svoje delovno območje, kjer skušata čimprej zagotoviti redno čiščenje dimnikov. Zaradi premajhnega števila dimnikarjev namreč v naši občini dimniki nekaj let niso bili očiščeni vsaka dva meseca, kot bi morali biti. Na nekaterih bolj odročnih domačijah, pravita sogovornika, tudi po nekaj let ni bilo dimnikarja, zato so si marsikje sami kupili omela in za silo očistili saje.

»Doslej sem v severnem delu Kamnika, proti Kamniški Bistrici in Črni po enkrat očistil skoraj vse dimnike,« pravi Vinko Polak. »Ljudje so presenečeni in zadovoljni hkrati, da je večji red. Saj ni hujšega, če dimnik ne vleče in se kadi, ali pa za centralno ogrevanje porabijo več goriva, če je dimnik zamašen.«

Stanislav Šikonja trka na vrata stanovanj v Tuhinjski dolini, Mekinjah in v delu Kamnika. »Ljudje so prijazni, čeprav so naju hoteli prestrašiti, da v tem koncu ni dobro delati. Še zavoljo računov ni veliko negodovanja, čeprav je cena zdaj precej višja, kot je bila v času, ko dimnikarji niso redno čistili vseh dimnikov.«

Stanislav Šikonja (foto: Roman Cerar)

Bolj nerodno je, sta potožila, da poklic dimnikarja pri nas še vedno nima prave veljave in da se tudi njegovi delovni pripomočki niso kdo ve kaj spremenili, »saj še vedno hodimo le z omelom naokoli«. Res sicer zdaj v Mariboru obstoja poslovodska dimnikarska šola, katero so doslej končali trije letniki. A dimnikarji še vedno nimajo strokovnih letnih izpitov, kot na primer v Švici ali Nemčiji. »Končal sem poslovodsko šolo, vendar v delovni organizaciji v Kranju svojega znanja nisem mogel uveljaviti,« pravi Vinko Polak. »Zato sem se odločil za obrt, da se bom laže izpopolnjeval. Če bom dobil soglasje, bom kupil aparaturo za merjenje dimnih emisij oziroma za kontrolo izgorevanja. Potrošniki bi porabili manj goriva, če bo centralno ogrevanje prav nastavljeno. Pa še zrak bo manj onesnažen.«

Da njune tožbe niso povsem neosnovane, sta potrdila s tem, da nikakor ne moreta dobiti pomočnika ali vajenca, čeprav bi vzela vsak po enega. »Pa bi bilo lepo, ko bi se kak domačin ogrel za ta poklic,« pravita in Vinko Polak še dodaja, da mu je mama vedno rekla, naj gre za dimnikarja, če hoče biti gospod. »Delo res ni snažno, a povem vam, ko sem dela! v tovarni, sem bil kar naprej bolan. V desetih letih, ko sem dimnikar, pa nisem zbolel niti enkrat.«

Čeprav v Kamniku delata šele nekaj mesecev, se jima je v tem času nabralo za poln koš različnih doživetij.

»Vsak dan bi lahko popil po liter žganja,« pravi Stanislav Šikonja, »saj ga povsod ponujajo. Sam bi bil veliko bolj vesel kosa kruha, saj v nekaterih krajih ni gostilne, kjer bi človek lahko kaj pojedel. Neka ženska me je na primer na vsak način hotela prepričati, da spijem šilce močnega, češ, da je dobro za zdravje. Pa sem ji rekel, naj ga ona spije na moje zdravje. Ona pa: ne to pa ne, žganje je strup.«

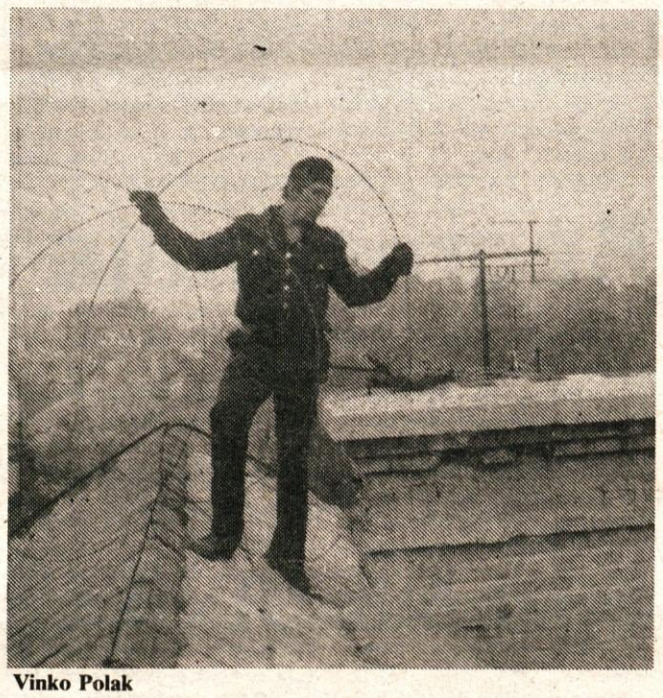
Vinko Polak

Ali drugi dogodek: neki kmet v Tuhinju očitno ni bil za to, da bi ometel dimnike. Pa sem ga prepričal, da bom naredil vsaj za nazaj, ko že tako dolgo ni bilo dimnikarja. Potem sem očistil pet dimnikov, tudi v kuhinji in v svinjski kuhinji. Hotel sem m dati popust za kuhinjski dimni a je bil tako zadovoljen, da s očistila – odpeljala sva več sam kolnic saj – da mi je dal še napi nino zraven. Počasi in z lepo b sedo marsikaj dosežeš in kar n prijetno mi je, če moram ko zapisati, da ni dovolil ometanj čeprav to zaradi kontrole mora storiti.«

»Meni pa so v Godoviču zast vili v neki hiši vprašanje, če se jaz tisti, ki ometa v Kamniš Bistrici. Ko sem pritrdil, so m rekli, da bom tudi pri njih om tal, ker so slišali, da dobro nar dim,« se je posmejal Vinko P lak.

In če dimnikarji že prinaša srečo, naj naša sogovornika konec povesta, česa nam želita novem letu.

»Dovolj potrpežljivosti, da bomo navadili drug na druge Pa seveda, da bi štedilniki in p dobro vlekli ter dovolj drv drugih goriv, da bo toplo in nar ne bo zmanjkalo dela. Da želi vsem srečo in zdravje, pa se zume samo po sebi.«

JANA TAŠKA

Malograjske gostinske cvetke

Ko so pred leti preuredili in uredili kamniški hotel Malograjski dvor, so si Kamničani obetali, da so vendarle dobili družbeni gostinski lokal, ki bo vreden svojega imena, vendar so spet naredili račun brez krčmarja, saj tudi s tem ne morejo izboljšati neslavnega slovesa kamniškega družbenega gostinstva.

Če namreč v tem času gost Malograjskega dvora v njihovi restavraciji neprevidno izbere prostor, kjer bo sedel, se mu zna pripetiti, da mu bo tisto urico ali dve, ki ju bo preživel v lokalu, krepko pihalo prek glave. Molograjski dvor ima namreč tudi taka okna, ki jih kljub zimi ni mogoče povsem zapreti.

Sitnemu gostu obiska v tem lokalu sploh ni mogoče priporočiti. Zanesljivo ga bodo namreč zbodle v oči luknje na belih prtih – in če bo od natakarja zahteval celega, bo dobil le pojasnilo, da so novi prti že naročeni. Zahtevnejšega gosta bo zmotilo tudi, da se bo natakar čez kake četrt ure po plačilu računa spomnil, da je pozabil zaračunati steklenico vina. Za tolažbo vam ostane le, da se bo natakar morda celo opravičil za pomoto, ko bo ugotovil, da je račun brez napake.

Razmišljanje o tem, da gre pravzaprav za malenkosti, ki bi jih z malo dobre volje in zagnanosti z levo roko odpravili, je pravzaprav čisto odveč. Pa ne le v Malograjskem dvoru, ampak še kje, saj so majavi stoli, pokvarjene pipe, preluknjani prti in podobne malomarnosti, marsikje postale že kar folklorna značilnost našega gostinstva. Kajpak neljuba značilnost!

JANA TAŠKAR

Pripis: Medtem so sanitarni in tržni inšpektorji hotel Malograjski dvor zaprli, dokler ne bodo odstranili pomanjkljivosti.

PRILOGA ZA DELEGATE

Pregled sej zborov Skupščine SR Slovenije

Delegati zbora združenega dela in zbora občin so na skupnem zasedanju 24. novembra 1980 najprej poslušali uvodno besedo h gradivu o nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje, ki jo je podal podpredsednik izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Vladimir Klemenčič.

Po razpravi na ločenih sejah sta zbora sprejela:

– stališča in sklepe k nadaljnjemu razvoju družbenoekonomskih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje;

– osnutek zakona o energetskem gospodarstvu;

– osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih;

– predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena;

– predlog za izdajo zakona o javnih cestah;

– predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah z informacijo o preskrbi s pitno vodo.

Ob obravnavi zakonskih aktov s področja dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje sta zbora sprejela še

– sklep ob obravnavi pobude za spremembo in dopolnitev 16. člena zakona o samoupravnih interesnih skupnostih za poštni, telegrafski in telefonski promet;

– predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem;

– predlog zakona o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti;

– predlog zakona o plačevanju doplačilne poštne znamke »XXXVI. svetovno prvenstvo v namiznem tenisu, Novi Sad, 1981 leta«.

★ ★ ★

Zbor združenega dela, zbor občin in družbenopolitični zbor so na skupnem zasedanju 25. novembra 1980 poslušali uvodno besedo podpredsednika izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Jožeta Florjančiča k poročilu o pripravi dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985, osnutku družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985 z globalno oceno izvajanja družbenega plana SR Sloveije za obdobje 1976–1980 in osnovnimi problemi na prehdu v letu 1981, osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije v letu 1981 in izhodiščem za sestavo republiškega proračuna za leto 1981.

Po razpravi na ločenih sejah so zbori sprejeli:

– sklep ob obravnavi poročila o stanju dogovarjanja o temeljnih družbenega plana SR Slovenije 1981–1985 in predloga dogovora o temlejih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985;

– ugotovitve in stališča ob obravnavi plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985 z globalno oceno izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976–1980 z osnovnimi problemi na prehodu v leto 1981 (družbenopolitični zbor je sprejel stališča);

– ugotovitve in sklepe ob obravnavi osnutka resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije v letu 1981 (družbenopolitični zbor je sprjel stališča);

– predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja v Socialistični republiki Sloveniji (družbenopolitični zbor je sprejel stališča);

– sklep ob obravnavi osnutka odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o sprejetju družbenega plana Jugoslavije za dobo od leta 1981 do leta 1985 in o določitvi roka za predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana Jugoslavije Skupščini SFRJ Jugoslavije;

– sklep ob obravnavi osnutka resolucije o glavnih smernicah in okvirih politike družbenoekonomskega razvoja Jugoslavije v letu 1981;

– sklep ob obravnavi osnutka delovnega programa zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ Jugoslavije za leto 1981.

Zbor združenega dela in zbor občin sta sprejela:

– predlog izhodišč za pripravo predloga zakona o proračunu SR Slovevije za leto 1981;

– predlog za izdajo zakona o določitvi stopenj in nekaterih olajšav za davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti v letu 1981 z osnutkom zakona;

– predlog za izdajo Zakona o spremembah Zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks z osnutkom zakona;

– predlog za izdajo Zakona o določitvi stopnje za obračunavanje amortizacije za osnovna sredstva določenih uporabnikov družbenih sredstev z osnutkom zakona;

– predlog za izdajo Zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti z osnutkom zakona;

– sklep k osnutku Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o skupnem obsegu proračunskih odhodkov federacije za leto 1980 (prečiščeno besedilo);

– sklep k osnutku odloka o skupni devizni politiki Jugoslavije za leto 1981;

– sklep k osnutku odloka o ciljih in nalogah skupne emisijske in denarne politike ter skupnih temeljev kreditne politike v letu 1981;

– sklep k osnutku Zakona o skupnem obsegu proračunskih odhodkov federacije za leto 1981;

– sklep k osnutku odloka o določitvi prihodkov od carin in drugih uvoznih davščin, ki se v letu 1981 odstopajo Interesni skupnosti Jugoslavije za ekonomske odnose s tujino;

– sklep k osnutku odloka o določitvi skupnega zneska deviz za potrebe federacije v letu 1981.

Družbenopolitični zbor je na seji sprejel:

– stališča in sklepe k nadaljnjemu razvoju družbenoekonomskih skupnosti materialne proizvodnje;

– sklep o obravnavi uveljavljanja nekaterih elementov političnega in družbenoekonomskega sistema v osnutku zakona o energetskem gospodarstvu, osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih, predlogu za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena, predlogu za izdajo zakona o javnih cestah in k predlogu za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah;

Sklic sej zborov Skupščine SR Slovenije 29. decembra 1980

Seje zbora združenega dela zbora občin in družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije so sklicane za ponedeljek 29. decembra 1980.

Zbor združenega dela, zbor občin in družbenopolitični zbor bodo obravnavali:

– predlog sprememb in dopolnitev zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije;

– predlog odloka o spremembi odloka o pripravi družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985 in o roku za predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana SR Slovenije skupščine SR Slovenije;

– predlog resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije za leto 1981;

– osnutek programa dela zbora združenega dela, zbora občin in družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za leto 1981.

Zbor združenega dela in zbor občin bosta obravnavala:

– predlog zakona o proračunu SR Slovenije za leto 1981;

– predlog zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti;

– predlog zakona o določitvi stopenj in nekaterih olajšav za davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti v letu 1981;

– predlog zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti;

– predlog zakona o določitvi stopenj in nekaterih olajšav za davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti v letu 1981;

– predlog zakona o spremembi zakona o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks;

– predlog zakona o določitvi stopnje za obračunavanje amortizacije za osnovna sredstva določenih uporabnikov družbenih sredstev;

– predlog zakona o dopolnitvi zakona o združevanju sredstev določenih uporabnikov družbenih sredstev za financiranje izgradnje energetskih objektov;

– predlog zakona o združevanju sredstev za financiranje izgradnje energetskih objektov v letu 1981;

– predlog zakona o prispevku za pokrivanje dela stroškov enostavne reprodukcije Železniškega gospodarstva Ljubljana v letu 1981;

– predlog zakona o združevanju sredstev za razvoj cestne infrastrukture in luških zmogljivosti v letu 1981.

Zasedanje vseh zborov Skupščine občine Kamnik

Predsednik občinske skupščine Slavko Ribaš sklicuje skupno zasedanje vseh treh zborov skupščine občine, ki bo v ponedeljek, 29. decembra 1980, ob 16. uri v mali dvorani Kina Dom v Kamniku.

Predlaga naslednji dnevni red:

– Predlog dogovora o skupnih temeljih planov udeležencev medobčinskega sodelovanja za obdobje 1981–1985;

– Predlog odloka o spremembi odloka o pripravi in sprejemu družbenega plana občine Kamnik za obdobje od leta 1981–1985;

– Predlog resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine Kamnik v letu 1981;

– Predlog odloka o proračunu občine Kamnik za leto 1981;

– Predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov in strokovne službe občine Kamnik;

– Predlog odloka o sestavi komiteja za družbenoekonomski razvoj občine Kamnik;

– Predlog družbenega dogovora o izgradnji in financiranju nove stavbe Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani;

– Predlog odloka o pravicah in dolžnostih občinskih organov na področju družbene kontrole cen ter o načinu uresničevanja posebnega družbenega interesa za opravljanje nalog občinske skupnosti za cene občine Kamnik;

– Predlog odloka o spremembi odloka o občinskih blagovnih razmerah

– Kadrovske zadeve.

Več pomoči manj razvitim krajevnim skupnostim

S seje skupščine samoupravne komunalne skupnosti, ki je bila 26. 11. 1980.

V poročilu o delu izvršnega odbora skupnosti je njegov predsednik poudaril, da vseh nalog skupnost ni mogla uresničiti. Stabilizacijski ukrepi – predvsem omejene možnosti bančnega kreditiranja, so okrnili predvsem tisti del programa skupnosti, ki temelji na združevanju finančnih sredstev s krajevnimi skupnostmi.

Po živahni razpravi so delegati sprejeli poročilo o realizaciji finančnega plana za 9 mesecev tega leta. Strokovne službe skupnosti naj bi po mnenju delegatov v prihodnje prikazovale v posebni prilogi naložbe v celotni vrednosti. Tako bodo delegacije lahko ugotavljale odnos med prihodki in odhodki, kadar bo šlo za naložbe, ki trajajo dalj časa.

Ko so obravnavali samoupravni sporazum o temeljih plana skupnosti, so delegati menili, da je potrebno plan konkretizirati. Nujno je poiskati več možnosti za gradnjo komunalnih naprav v slabše razvitih krajevnih skupnostih. Predloga samoupravnega sporazuma delegati na seji zato niso mogli dokončno sprejeti. Strokovne službe skupnosti bodo v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi pripravile nov predlog, ki bo vseboval konkretne prednostne naloge skupnosti v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Delegati so soglasno sprejeli osnutek plana samoupravne komunalne skupnosti za leto 1981, podprli pa so tudi osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav.

Skupnost socialnega varstva

Seja skupščine skupnosti je bila 10. decembra.

Glede na nove zakonske osnove so delegati skupščine skupnosti sprejeli osnutke Samoupravnega sporazuma o soustanovitvi Skupnosti socialnega varstva Kamnik, statuta Skupnosti socialnega varstva Kamnik ter samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Skupnosti socialnega varstva Slovenije in jih dali v javno razpravo.

Delegati tudi niso imeli pripomb na pravilnik o postopku za uveljavljanje zahtevka za priznanje pravice do varstvenega dodatka kmetu-borcu NOV ter sklepu o določitvi pogojev in kriterijev za socialno ogroženost kmeta-borca NOV. O vprašanjih, ki jih obravnavata oba akta, je doslej odločala komisija za vprašanja borcev in invalidov NOV pri skupščini občine, vnaprej pa bo koordinacijski odbor pri občinski skupnosti socialnega varstva. Finančna sredstva bo tudi v prihodnje še zagotavljal občinski proračun.

Ko so delegati obravnavali samoupravni sporazum o skupnih izhodiščih in usklajevanju planov za zagotavljanje socialnovarstvenih pravic za obdobje 1981–1985, so poudarili potrebo po enotni evidenci o vseh oblikah socialno-varstvenih pravic občanov. Tudi zahtevke za družbeno pomoč naj bi občani vlagali na enem mestu. O tem bo seveda potreben poseben dogovor med skupnostmi, ki zagotavljajo socialno varnost občanov, saj bo za opravljanje tega obširnega dela treba med drugim tudi zaposliti novega delavca.

Potrdili so lestvico udeležbe staršev k diferenciranim cenam v otroškem vrtcu za leto 1980. Skupnost otroškega varstva naj pripravi novo lestvico v več variantah, iz katerih pa bodo razvidne posledice za Skupnost otroškega varstva in za starše. Na seji je bilo namreč slišati glasove, naj bi občani, ki imajo mesečne dohodke na družinskega člana višje kot 5.000 oziroma 6.000 dinarjev, družbeno vzgojo in varstvo svojih otrok plačevali sami v celoti.

Delegati so predlagali, naj samoupravna stanovanjska skupnost dopolni nekatere člene pravilnika o delni nadomestitvi stanarin v občini Kamnik. Tu gre predvsem za 4. člen pravilnika, ki določa, koliko m^2 naj imajo stanovanja na družinskega člana, da je družina upravičena do delnega nadomestila stanarine. Delegati so menili, da je pri tem treba upoštevati funkcionalnost stanovanja, ki ni povsem istovetna s površino stanovanja. Doreči pa je treba tudi 6. člen, saj osebni avtomobil ne pomeni vselej luksuza za družino. Predlagali so tudi, naj skupnost vloge obravnava tekoče, ne za nazaj, kot sedaj predvideva 10. člen pravilnika.

Samoupravna interesna telesnokulturna skupnost

Skupščina SITKS je bila v petek, 12. decembra.

V svojih poročilih o opravljenem delu v letu 1980 sta predsednik skupščine skupnosti, tovariš Bovha in predsednik izvršnega odbora skupnosti, tovariš Tjaš, poudarila izreden pomen razvoja interesne telesnokulturne dejavnosti v preteklem obdobju. Poseben poudarek so v tej skupnosti dajali širitvi udeležencev športnih aktivnosti, izboljševanju kvalitete dela in ustvarjanju materialnih pogojev za rast telesne kulture v občini.

Ko so delegati sprejemali samoupravni sporazum o temeljih plana skupnosti so menili, da je v dokumentu treba (v 10. členu predloga) natančno določiti naloge, ki jih bo skupnost delno financirala v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Ob tem so slenili, da je treba za obnovo kamniškega kopališča osnovati posebno komisijo, v delo katere naj bi se vključile tudi krajevne skupnosti, saj gre za objekt širšega družbenega značaja.

Zaradi novih zakonskih osnov so na seji skupščine sprejeli osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti Kamnik in ga dali v javno razpravo. Iz enakih razlogov je bilo potrebno sprejeti tudi osnutek novega samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti Slovenije.

Delegati republiške skupščine SITKS osnutka samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti niso sprejeli, zato ga tudi v Kamniku niso mogli sprejemati. Delegati so poudarili, da je nujno, da v temeljnih sredinah obravnavajo celoten pregled vseh prispevnih stopenj za samoupravne interesne skupnosti. Le tako se bodo delegacije lahko odločale.

Z manjšimi popravki so delegati sprejeli osnutek statuta SITKS in so dali v javno razpravo.

Delegati so namenili 500.000 din kot prispevek skupnosti za razvoj TRC Velika Planina. Zahtevali pa so natančno poročilo o porabljenem denarju za leto 1980 in program dejavnosti za prihodnje leto. Izrazili so bojazen, da s sedanjimi delavci, ki delajo v TOZD Hoteli in žičnice, ne more priti do zboljšanja razmer na Veliki planini.

Sklenili so, da bodo v naslednjem letu prispevali za Veliko planino le, če se bo delo izboljšalo.

Obravnavali so tudi reorganizacijo strokovne službe SITKS in menili, da bi se združili v skupne službe SIS le, če bodo novo oblikovane službe bolje delale in ne bodo stale več kot doslej.

PRILOGA ZA DELEGATE

Potrdili so tudi spremembo finančnega načrta skupnosti za leto 1980 in finančne rezultate skupnosti za devet mesecev leta 1980.

Delegati so razpravljali o vzrokih, zaradi katerih do sedaj še ni prišlo do združitve Smučarskega kluba Kamnik in Društva učiteljev in vaditeljev smučanja Kamnik in menili, da je treba nesoglasja med obema dokončno razrešiti in tako omogočiti hitrejši razvoj smučarskega športa v občini.

Posebno pozornost so delegati posvetili kvaliteti dela posameznih športnih društev in klubov. Delegati bi morali biti bolje obveščeni o dejavnosti le-teh, zato so zahtevali, naj bi o tem redno in obširno poročali skupščini. Prednost pri pridobivanju finančnih sredstev naj imajo tisti, ki občanom ponudijo najboljše programe, je poudaril delegat krajevne skupnosti Šmarca.

Delegati so ob koncu seje še sklenili, da je treba na prihodnji seji skupščine podeliti priznanja za dosežke na telesno-kulturnem področju.

Cene oskrbnega dne v otroškem vrtcu Antona Medveda

Izvršni svet Skupščine občine Kamnik je na svoji 75. seji, 10. decembra 1980, obravnaval predlog za spremembo cene oskrbnega dne v otroškem vrtcu. Člani izvršnega sveta so menili, da povišanje cen, s katerimi sta se strinjala zbora skupščine skupnosti otroškega varstva, ni v skladu z dogovorom o cenah, zato je izvršni svet sklenil, da se cene oskrbnega dne v letu 1980 ne povišajo, torej ostanejo, kot so bile potrjene in veljavne od 1. aprila 1980 dalje. Sprejel pa je sklep, o povišanju režijskega dne in sicer:

do 3. let od 47,00 din na 87,20 din
od 3–7. let od 47,00 din na 56,20 din razvojni oddelek od 47,00 din na 258,25 din

Enake bodo tudi cene režijskega dne v vrtcu v Komendi

Medobčinsko sodelovanje 1981–1985

Predlog dogovora o skupnih temeljih planov udeležencev medobčinskega sodelovanja za obdobje 1981–1985.

Dogovor bo osnova za reševanje skupnih problemov in razvoja na širšem območju Ljubljane. Izvršni svet Skupščine občine Kamnik je pri pripravi predloga sodeloval. Njegovi predlogi in pripombe so bile upoštevane v dokumentu, ki ga bo izvršni svet predlagal zborom skupščine v sprejem.

Srednjeročni družbeni plan občine Kamnik bomo sprejemali v prvem četrtletju prihodnjega leta

Družbeni plan SR Slovenije in SFR Jugoslavije za obdobje 1981–1985 bo sprejet šele v prvem četrtletju leta 1981. Na osnovi določil Zakona o sistemu družbenega planiranja o sočasnosti planiranja, bomo tudi v naši občini preložili sprejem družbenega plana v prvo četrtletje leta 1981. Sedanji odlok o pripravi in sprejetju srednjeročnega družbenega plana občine Kamnik je namreč predvideval njegov sprejem ob koncu leta 1980.

Predlog odloka o proračunu občine Kamnik za leto 1981

Predlog proračuna vsebuje pretežni del meril, ki izhajajo iz resolucijskih predvidevanj o oblikovanju in uporabi proračunskih sredstev občine.

V prvem tromesečju leta 1981, ko bomo po sprejemu Zakona o davkih občanov morali sprejeti tudi občinski odlok s tega področja ter dogovore o usklajevanju davčne politike, ter enotnih osnovah in merilih za splošno porabo v letu 1981 v SR Sloveniji, bo IS SO pripravil predlog morebitnih sprememb občinskega proračuna za leto 1981.

Sestava komiteja za družbenoekonomski razvoj občine Kamnik

Predlog odloka o sestavi komiteja, ki bo opravljal upravne in strokovne naloge načrtovanja in spremljanja družbenega in ekonomskega razvoja v občini, določa organe, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki delegirajo svoje predstavnike v komite za družbenoekonomski razvoj občine. Komite bo imel 8 članov in predsednika.

Po enega člana delegirajo v komite naslednje organizacije in skupnosti:

- kmetijstvo, trgovina, živilska industrija in gostinstvo
- lesna in kovinarska industrija ter gradbeništvo
- kemijska, tekstilna in usnjarska industrija ter rudarstvo
- malo gospodarstvo
- SIS s področja družbenih dejavnosti
- SIS s področja materialne proizvodnje
- krajevne skupnosti
- izvršni svet

Podružbljanje kontrole cen

Na osnovi novih zakonov s področja družbene kontrole cen sprejemamo občinski odlok, ki pomeni podružbljanje tega pomembnega področja.

Gre za predlog odloka o pravicah in dolžnostih občinskih organov na področju družbene kontrole cen ter o načinu uresničevanja posebnega družbenega interesa pri opravljanju nalog občinske skupnosti za cene občine Kamnik.

Novost, ki jo prinaša novi zakon in jo sprejemamo z občinskim odlokom, je občinska skupnost za cene, v kateri bo doslej administrativno odločanje o cenah nadomestilo sporazumevanje in dogovarjanje med proizvajalci in njihovimi porabniki. Izvršni svet skupščine občine bo na osnovi tega odloka opravljal družbeno kontrolo cen proizvodov in storitev, ki so v pristojnosti občin, za del dejavnosti industrije in rudarstva, gradbeništva, prometa in zvez, trgovine, finančnih, tehničnih in poslovnih storitev, v celoti pa cen obrtnih in osebnih storitev, stanovanjsko-komunalne dejavnosti in urejanja naselja in prostora, izobraževanja, znanosti, kulture in informacij ter zdravstvenega in socialnega varstva.

Sredstva za delo skupnosti za cene bomo zagotavljali v občinskem proračunu, oblikovali pa jih bomo na osnovi programa dela. Strokovna opravila bodo opravljali delavci Komiteja za družbenoekonomski razvoj, zato ne bo potrebno oblikovati posebnih strokovnih služb skupnosti oziroma zaposlovati novih delavcev.

Skrb za divjad pozimi

Ker je zima letos zgodaj pokazala svoje zobe, so morali lovci pravočasno poskrbeti za zimsko prehrano divjadi. Že jeseni so številna krmišča založili s senom, koruzo in drugimi krmili. Sedaj pa morajo skrbeti, da ima divjad vedno dovolj hrane, zato morajo izpraznjene krmilnice sproti zalagati in zlasti v visokem snegu skrbeti za poti do krmišč. Člani lovskih družin so si med seboj razdelili skrb za posamezna krmišča in solnice.

Na sliki: Tudi krmilnica Lovske družine Stahovica na Travnem vrhu nad Okroglim, ki je najbolj obiskujejo mufloni, je dobro založena. F. S.

Cenjene stranke obveščamo, da v čistilnici Vidervol ne sprejemamo več naročil za popravilo pralnih strojev, ampak samo po telefonu (064) 42-052.

HIŠNI SVET, Klavčičeva 10, Kamnik išče snažilko za dvakrat tedensko čiščenje. Ostalo po dogovoru. Plača dobra.

V predzadnji številki KAMNIŠKEGA OBČANA je bil objavljen članek prof. dr. Fistra O revitalizaciji starega mestnega jedra Kamnika. Navedeni članek navaja, da bo razgrnitev revitalizacijskih načrtov v dvorani nad kavarno Veronika v dneh od 12. 12. 1980 do 4. 1. 1981.

Zaradi tehničnih zaprek razgrnitve ne bomo mogli pripraviti.

Dan razgrnitve bo ponovno objavljen v Kamniškem občanu.«

Novice iz doma upokojencev

Potem, ko smo v oktobru lepo in slovesno praznovali peto obletnico Doma s proslavo in razstavo ročnih del, smo še dolgo ostali pod vtisom tega praznovanja. Oskrbovanci ugotavljamo, da smo do sedaj precej naredili in usmerili naše delovanje na več področij. Doprinesli smo delež pri kovanju prijateljskih vezi med nami in medsebojnem razumevanju, poleg dela, ki je bilo opravljeno skupno in za skupnost. Zdaj skušamo vse to nadaljevati, čeprav nas je zapustila naša Slavica, socialna delavka, ki je odšla na novo službeno mesto. Nadomestila jo je Mojca Rems iz Kamnika, ki se je pogumno lotila dela; želimo ji uspeha tudi pri delu z nami oskrbovanci.

V oktobru sva se dve oskrbovanki udeležili strokovnega sestanka knjižničarjev v matični knjižnici Kamnik, katere podružnica je tudi pri nas v Domu. Pogovorili smo se tudi o načinu poslovanja in okoliščinah, ki nastajajo »na terenu«. Vodja prof. Srečko Zabrič nam je govoril o nastanku matične knjižnice leta 1947, o njenem razvoju in vključitvi v Kulturni center Kamnik. Dobili smo podrobna navodila za vpisovanje in vodenje evidence knjig in o nadzoru o izposoji. Mi pa smo lahko navedli naše težave, ki se povsod v podružničnih knjižnicah pojavljajo in so deloma slične. Le da so pri nas bolj specifične, ker bralci slabše vidijo, so šibki in še izbor želja je na posebni ravni. Seveda to ne velja za vse; v kratkem smo dobili na posodo 20 knjig iz matične knjižnice, izbranih po naših željah.

Ob 29. novembru, so nas obiskali učenci 8. razreda O. Š. Fr. Albrehta in izvedli kulturni program z recitacijami pod vodstvom mentorice tovarišice Vande Sakelšek. Skupina učencev je izmenoma recitirala pesmi, ki so govorile o domovini, o republiki, o času pred nastankom, o njenem nastanku in o sedanjosti. Iz Kajuhovih in Župančičevih pesmi so se menjavale recitacije, ki jih je povezovala glasba M. Kozine, simfonija Bela krajina.

Nastopajoči so se potrudili. Vendar smo pogrešali še več glasbenih točk. Te so nam obljubili za prihodnje srečanje, ki bo kmalu; učenci nas bodo obiskali že za Novo leto.

V začetku decembra nas je šlo 8 oskrbovancev, z našo Mojco Remsovo in Jožetom Repnikom, v Domžale k sosedom v Dom upokojencev na njihovo razstavo ročnih del. Tam smo imeli kaj videti; lepše in bogatejše izdelke, tapiserije, vozlanke, makrame, poleg ostalih lepih volnenih stvari in igračk, torbic, čepic, nogavic, okrasnih predmetov. Tam so očividno spretnejši, ker imajo že tradicijo pri delovni terapiji. Poskusili bomo »kopirati« njih znanje s pomočjo navodil, ki nam jih bo prenesla naša Mojca. Le več pribora bo še treba in volne, materiala sploh, in ne nazadnje več pridnih rok za to delo. Ljubeznivo so nam vse pokazali in razložili, pogovorili smo se ob kavici in si še ogledali Dom, ki je vedno zanimiv čeprav ga zdaj že nekoliko bolj poznamo. Škoda le, da smo se hitro vrnili v Kamnik. Vtisi pa so ostali in tudi upanje na sodelovanje s posredovanjem njihove prakse.

MARIJA LAVRIČ

VESELO SILVESTROVANJE

SMUČARSKI KLUB KAMNIK – Sekcija za teke, prireja veselo silvestrovanje, ki bo 31. decembra v domu TVD PARTIZAN v Mekinjah.

Zabaval vas bo domači ansambel.

Rezervacija din 350 (aperitiv, večerja). Prodaja vstopnic v trgovini Kočna v Mekinjah in na Trgu prijateljstva in v Gregorčičevi 2, Kamnik od 10. do 25. decembra. Ker je število omejeno, prosimo, da si vstopnice pravočasno zagotovite.

Čaka vas tudi srečoiov.

Pridite, prijetno se boste imeli

Pripravljalni odbor
SMUK

ZDRAVSTVENI DOM DOMŽALE

TOZD – ZV KAMNIK Kamnik, Ljubljanska 1

Komisija za medsebojna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. **treh stomatologov za nedoločen čas s polnim delovnim časom v predšolski in šolski ambulanti**

2. **snažilke za nedoločen čas s polnim delovnim časom.**

Kandidate vabimo, da pošljejo pismene prijave na naslov: ZDRAVSTVENI DOM DOMŽALE, TOZD ZV Kamnik, Ljubljanska 1 Kamnik, v petnajstih dneh od dneva objave.

Obvestilo

Ker bo uredništvo Kamniškega občana določen čas brez tajnice, prosimo, da vse prispevke, oglase, čestitke, zahvale in podobno oddajate v Ljubljanskem dnevniku, Kamnik, Japljeva 2, telefon 831-124.

Uredništvo

Tudi v Mostah smo praznovali

V naši krajevni skupnosti smo proslavili praznik republike s proslavo, na kateri so se prvič predstavili člani Kulturno umetniškega društva Moste.

Prireditev smo imeli v soboto, 29. novembra, ob 19. uri v dvorani osnovne šole. Zbralo se je zelo veliko krajanov, ki so še povečali tremo neizkušenim plesalcem, recitatorjem, igralcem.

Luči v dvorani so ugasnile, oder so osvetlili reflektorji, za dvigajočo se zaveso so čakali pevci. Slavnostni govornik, sekretar SZDL KS Moste Stane Zarnik, je pozdravil navzoče, govoril o zgodovinskem zasedanju, se spomnil tovariša Tita, brez katerega letos prvič praznujemo praznik nove Jugoslavije. Opozoril je na težak gospodarski položaj pri nas in v svetu. V zvezi s kulturo je dejal.

»Kultura je v našem kraju vedno veliko pomenila. Verjamem, da se tudi KUD KS Moste obeta dolgo in plodno življenje.« Za govorom je ubrano zapel mešani pevski zbor. Poslušalce je ogrel s štirimi pesmimi: Naprej, zastave slave, Slovenci kremeniti, Plovi, plovi in Bom šuštarja vzela. Od krajevnega praznika, ko so se prvič predstavili, pa do danes, je opazen viden napredek v kakovosti. Trideset in več glasov se je združilo v en sam glas, ki je preplavil vso dvorano. Peli so sproščeno in tako toplo, da je marsikomu v dvorani srce kar samo nehote zapelo s pevci. Njihov trud je bil poplačan z dolgim in prisrčnim ploskanjem.

V težke vojne dni so nas popeljali mladi recitatorji z izborom Kajuhovih, Menartovih, Borovih pesmi in misli. Govorili so občuteno, tako da smo si prav lahko zamislili naše dekle z banditskim otrokom pod srcem... Res je bila njihova pripoved tako ganljiva, da se je prenekateremu poslušalcu orosilo oko.

Umrla bi...
A jaz živim
in naj rodim otroka njim,
ki naju so ubili,
otroka njim,
ki materam otroke so morili?

Harmonikar, komaj dvanajstletni učenec Robi Petek in vriskanje za odrom so naznanili plesalce – folkloriste. Na oder so priplesali sami mladi pari, fantje in dekleta, stari od trinajst do dvajset let. Žal so narodne noše za prazno blagajno KUD še nedosegljive, zato so se po svojih močeh enako oblekli. Le kako so se mogli v dobrih dveh mesecih toliko naučiti! Vsi so še začetniki, tako da ni šlo brez treme. Zaplesali so v dveh skupinah po šest parov. Prva skupina je zaplesala polko, štajersko in siroto, druga pa mlinček in šuštarsko polko.

Predstavila se je še zadnja skupina KUD. Dramska sekcija je odigrala Borovo burko, Gospod Lisjak. Pripoveduje o starem, zvitem trgovcu Lisjaku, ki je vreden svojega imena. Zanj vojna ne predstavlja nadloge, ki bi se je bilo treba čimprej rešiti, ampak namerava z njeno pomočjo še povečati svoj kapital. Ob prihodu partizanov – sodrge iz hoste, kakor jo sam imenuje – visi na steni rdeča peterokraka zvezda, ko pa na vrata trka »domobranska gospoda«, obrne sliko na nasprotno stran, kjer je narisan Hitlerjev križ. Partizani so sklenili narediti konec takšnemu obračanju plašča po vetru. Zato neko noč potrkajo, oblečeni v domobranske cape. Ko se prepričajo, da Lisjak sodeluje s sovražnikom, ga kar sredi noči odpeljejo s seboj. Vsebina je zelo preprosta, razumljiva. Igralcem je uspelo na šaljiv način prikazati ljudi, ki so hoteli tudi med vojno bogateti, medtem ko so drugi stradali.

Nihče v dvorani ni pričakoval tako uspelega nastopa svojih staršev, otrok, vnukov, sosedov, prijateljev. Nabito polna dvorana pa kaže, da so krajani željni nastopov svojega KUD. Kaže, da jim radio, televizija, film še zdaleč ne pomenijo toliko, kot živa beseda domačih ljudi. Z vztrajnimi člani in zadovoljnimi gledalci se našemu društvu ni treba bati za prihodnost.

IRENA URBANEC

Srečanje upokojencev tovarne usnja

Sindikalna organizacija Tovarne usnja in uprava podjetja sta pripravila upokojencem prijetno presenečenje za dan republike.

Upokojenci, vseh nas je 129, smo se vabilu radi in skoraj vsi odzvali. Predstavniki tovarne so nas povabili na ogled tovarne in nas seznanili z letošnjimi gospodarskimi uspehi, ki so jih dosegli posebno s povečanjem izvoza. Podjetje je danes zopet med prvimi v občini, ki je izvoz znatno povečalo in s tem prispevalo k izvoznim uspehom naše republike. Seznanili smo se tudi z načrti za prihodnje. Po končanem ogledu tovarne, nam je uprava podjetja priredila nad vsa pričakovanja uspelo proslavo Dneva republike. S sodelovanjem moškega pevskega zbora Solidarnost, učencev glasbene šole in učencev osemletke ter svečanim govorom direktorja Horsta Hafnerja, smo skupno proslavili praznik. Po končani proslavi nas je uprava podjetja tudi pogostila in s skromnim prispevkom v kuverti dala priznanja našemu minulemu delu.

Upokojenci smo srečni, da je podjetje premagalo težave, ki jih je doživljalo v preteklih letih in ki so delno tudi vplivali na višino priznane pokojnine tistim upokojencem, ki so v letih krize morali v zasluženi pokoj. Danes zopet uspešno nadaljuje tradicijo in ugled, ki ga je tovarna uživala v svetu.

V prijetnem kramljanju smo skupno obujali spomine na prijetne in tudi težke dni našega življenja v podjetju. Ob koncu se je tov. Urbanc v imenu vseh upokojencev zahvalil za tako lepo pripravljeno praznovanje, pripravljeno samo za upokojence in za pogostitev z željo, da bi podjetje nadaljevalo z uspehi, ki jih je doseglo v tem letu.

R. Š.

Upokojenci in njihove dejavnosti

Društvo upokojencev Kamnik želi vsem svojim članicam in članom veliko zdravja in zadovoljstva v novem letu. Najlepše želje tudi ostalim upokojencem in občanom.

V novem letu želimo popestriti naše delo z razvedrilno dejavnostjo pod geslom: ČLOVEK NAJ NE BO NIKOLI SAM.

Zato vabimo vse vnete reševalce križank, naj se vključijo v tekmovanje v reševanju križank.

Vsi, ki vas zanima streljanje, stopite v vrste strelcev z zračno puško. Pridružite se skupini za rekreativno keglanje in šahovski sekciji.

Naše društvo ima svoje prostore v Kamniku, Kolodvorska št. 5.

Naj ne bo uživalca pravic po pokojninsko – invalidski zakonodaji, ki bi ne bil član naše organizacije, naj bo delavec ali kmet.

V naši občini je okoli 2850 uživalcev teh pravic. Mnogo nas je – združimo se.

Najbrž so med upokojenci taki, ki se posebej ukvarjajo s kakšno zanimivo dejavnostjo. Morda so filatelisti, numizmatiki, izdelovalci gobelinov, predvsem po lastnih zamislih, slikarji – amaterji, rezbarji ali pa so vešči v ročnih spretnostih kot je pletenje, klekljanje, vezenje. Kaj ne bi bilo prav, da svoje delo pokažemo vsem, povemo s čim se upokojenci ukvarjajo.

Torej v novem letu na prijetno delovno srečanje.

IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA UPOKOJENCEV KAMNIK

DOPISUJTE V KAMNIŠKI OBČAN

Ob jubileju Rajka Koritnika

Kar preveč neopazno bi bil šel mimo nas jubilej opernega pevca Rajka Koritnika, če ne bi v križanki o letošnjih pomembnih petdesetletnikih našla tudi njegovo ime.

Petdeset let je slavil v tem letu in ker je njegova umetniška pot tesno povezana s Kamnikom, je prav, da se ga spomnimo, mu iskreno čestitamo in zaželimo še mnogo ustvarjalnih let.

Leta 1955 je služboval v Kamniku kot mlad miličnik. Tisti, ki smo takrat delali v kulturnih or-

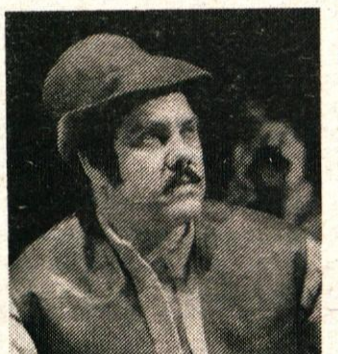

ganizacijah, smo vedeli za njegov glas, saj je često zapel med prijatelji v restavraciji Planinka. Tu ga je nekoč skrivaj poslušal prekmalu umrli profesor Ado Darian, ki je naslednji dan prišel v pisarno sveta za kulturo in prosveto s predlogom, da skupaj organiziramo oddajo: Pokaži kaj znaš! Pozanimal se je na Milici, kdo naj bi to bil, ter ga še isti dan povabil v Glasbeno šolo v Kamniku, kjer je najprej preizkusil njegov posluh, nato pa še glas. Nad slednjim je bil zelo navdušen. Povabil ga je, da bi na pevskem tekmovanju v Kulturnem domu nastopil poleg drugih tudi on.

Tako smo v juliju 1955 organizirali oddajo: Pokaži, kaj znaš! na kateri smo spontano zaploskali Rajku Koritniku, ki je odnesel prvo nagrado. Zapel je, njemu še danes priljubljeno italijansko pesem: Mamma, son tanto felice.

Naslednji dan smo na prosveti komentirali oddajo. Profesor Darian pravi: »Če nič drugega, smo razgibali ljudi in dobili pevca z glasom alla Mario Lanza.«

V življenju Rajka Koritnika se je obrnil nov list. Že takoj v jeseni 1955 je uspešno opravil avdicijo na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani in bil sprejet na oddelek solo petja pri prof. Darianu, kjer je študiral do leta 1960. Še istega leta je sledila avdicija v ljubljanski operi pri pokojnem direktorju Dimitriju Žebretu in dirigentu Rado Simonitiju. Sprejel je njun predlog in pričel študirati vlogo Cavarodossija v operi Tosca in 28. novembra 1960 debutiral v omenjeni operi.

Vedel je, da je vlogo Cavarodossija zadovoljivo odpel, ker mu je takratno umetniško vodstvo ponudilo angažma. Ponudbo je sprejel in tako postal član oziroma solist ljubljanske opere.

Nič nismo pri vsem tem napisali o naporih, vzponih in zatikanjih, ki jih je Rajko Koritnik premagoval ob študiju, službi in družini in težkih materialnih pogojih povojnih let.

Do danes je naštudiral nad oseminšestdeset prvih vlog in odpel preko osemsto predstav. Z ljubljansko opero je gostoval skoraj po vseh mestih severne Italije, v Moskvi, Kijevu, Pragi, Celovcu... Sam je gostoval na Siciliji, v Stuttgartu, Grazu. Pri nas v Beogradu, Zagrebu, Skopju, Sarajevu, Osijeku, Mariboru in na Reki.

Končno ne pozabimo, da se je vedno in rad odzval povabilu iz Kamnika.

Poleg tega je bil osem let stalen gost Opatijskega festivala, v tem pa še odpel okrog šeststo koncertov in snemal za razne radijske postaje.

Opernemu pevcu Rajku Koritniku želimo Kamničani ob njegovem jubileju še mnogo uspešnih let, predvsem pa trdnega zdravja, da bi še dolgo pel.

MARICA BREJC

Akvareli Mihe Maleša

Zanimanje za Maleševe slikarske in grafične dosežke še vedno raste. V zadnjem času smo bili priča številnim razstavam njegovih del po Sloveniji, tako n. pr. v Krškem, Ljubljani in kajpak v Kamniku. Prav te dni pa so, letos že drugič, odprli krajšo občasno razstavo Maleševih akvarelov in sicer v predprostoru galerijske zbirke, ki jo je mojster ob 750-letnici podaril mestu in občanom Kamnika. Na ogled je 14 akvarelov iz 60. in 70. let z barvno svežimi motivi morskih krajin in tihožitij. Dela je mojster ponudil tudi v odkup.

Dan republike v Mekinjah

Po vsej domovini so se vrstile slovesnosti ob praznovanju dneva republike in tako smo tudi mladinci OO ZSMS Mekinje –Kamnik pripravili manjšo slovesnost. Pod okriljem OK ZSMS Kamnik in v sodelovanju z OŠ Mekinje smo v petek, 28. novembra, organizirali proslavo. Na njej so se zvrstile številne deklamacije in glasbene točke naših pionirjev in mladincev, prijetno nas je razvedril tudi šolski pevski zborček pod vodstvom tov. Potočnikove. Kljub skromnim pogojem pri organizaciji te prireditve, je le ta potekala v prijetnem vzdušju. To potrjujejo tudi mnenja številnih občanov, ki so se proslave udeležili. Nam mladincem je ta uspeh dal novih vzpodbud pri nadaljnem delu, saj bi želeli, da bi kulturno življenje v domu TVD Partizan spet zaživelo v taki meri, kot nekoč.

Ob koncu naj se zahvalimo OK ZSMS Kamnik, SZDL Mekinje in pa SITKS, ki so nam omogočile izvedbo te proslave, za pomoč pa se zahvaljujemo tudi tovarišicam OŠ Mekinje.

OO ZSMS MEKINJE–KAMNIK

TOVARNA USNJA KAMNIK

želi srečno in uspešno novo leto 1981 vsem poslovnim prijateljem in občanom Kamnika

---

LJUBLJANSKA BANKA – GOSPODARSKA BANKA POSLOVNA ENOTA KAMNIK

čestita vsem vlagateljem hranilnih vlog, potrošnikom in vsem občanom ob novem letu 1981

OBRTNO PODJETJE USLUGA KAMNIK

čestita ob novem letu in se priporoča

LONČARSKO PODJETJE KOMENDA

želi srečno novo leto 1981 vsem poslovnim partnerjem in občanom

---

MENINA, TOVARNA POGREBNE OPREME ŠMARCA KAMNIK

želi srečno in uspešno novo leto poslovnim partnerjem in vsem delovnim ljudem

---

GOZDNO GOSPODARSTVO LJUBLJANA – OBRAT KAMNIK

čestita vsem delovnim ljudem ob novem letu 1981

KOMUNALNO PODJETJE KAMNIK

čestita vsem delovnim ljudem ob novem letu 1981

Vsem cenjenim gostom in občanom Kamnika želi srečno novo leto 1981

CENTRAL KRANJ, TOZD PLANINKA KAMNIK

PODJETJE MESO KAMNIK

želi srečno novo leto 1981 vsem svojim kupcem in občanom Kamnika

---

ŽIVILSKA INDUSTRIJA ETA KAMNIK

čestita vsem občanom in poslovnim partnerjem novo leto 1981

ŽITO LJUBLJANA, OBRAT VESNA KAMNIK

želi srečno novo leto 1981

TIM TOZD EKSPERIMENTALNA TKALNICA KAMNIK

želi srečno in uspešno novo leto vsem delovnim ljudem občine Kamnik in priporoča svoje izdelke za notranjo opremo prostorov

---

INDUSTRIJSKO PODJETJE ALPREM KAMNIK

priporoča svoje izdelke in storitve:
– izdelovanje in montaža oken, vrat, vetrolovov, pregradnih sten, fasad itd. iz aluminija
– opremo za samopostrežne in klasične trgovine vseh vrst
– stavbno ključavničarstvo

TITAN TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV IN LIVARNA Kamnik, n. sol. o.

proizvaja
– fitinge, črne in pocinkane
– navadne in varnostne ključavnice s cilindričnimi vložki za stavbno in pohištveno mizarstvo
– ulitke in temperne litine za avtomobilsko, elektro in strojno industrijo
– motorne samoreznice
ter druge proizvode za široko potrošnjo.
Cenjenim odjemalcem priporočamo naše izdelke in jim želimo srečno novo leto 1981

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE GRADITELJ Kamnik, Maistrova 7

želi srečno in uspešno novo leto 1981 in se priporoča za naročila vseh gradbenih del

---

TEKSTILNA TOVARNA SVILANIT KAMNIK

želi srečno novo leto 1981 vsem svojim kupcem in občanom Kamnika ter priporoča svoje izdelke:

– frotir brisače
– frotir plašče za dom in plažo
– modne kravate

Iskrene čestitke za novo leto 1981

KEMIČNA INDUSTRIJA DONIT MEDVODE z n. sol. o. TOZD KAMNIK

priporočajo proizvodni program
– elektroizolacijski material, dekorativna keramika
– elektroizolacijski material, razni poliester profili, gumbi
– čistila za gospodinjstva in avtomobile, brusne in polirne paste, lepila za gradbeništvo, industrijo, obrt in široko potrošnjo
– tekoča plastika za zaščito garaž, balkonov, silosov, skladišč in proizvodnih prostorov.
Vsem poslovnim partnerjem in cenjenim odjemalcem naših proizvodov želimo srečno novo leto 1981

ABC POMURKA TRGOVSKO PODJETJE KOČNA KAMNIK

želi srečno novo leto 1981 vsem delovnim ljudem

RUDNIK KAOLINA ČRNA KAMNIK

želi srečno novo leto 1981 vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem

KEMIJSKA INDUSTRIJA »KAMNIK«

priporoča svoje priznane izdelke:
– amonnitratna praškasta, vodoplastična in metanska razstreliva,
– prenosna skladišča za razstrelivo,
– počasi gorečo vžigalno vrvico,
– črni smodnik
– prižigala za miniranje, signalna in razna pirotehnična sredstva za civilno zaščito in SLO,
– eksotermne mase in posipe,
– aluminijske paste in prahove raznih vrst,
– ekstrudirane, polietilenske in polipropilenske folije, rokave in vrečke raznih vrst in dimenzij, tiskane in netiskane.

SLAVKA IN SREČO KRMAVNAR, KLJUČAVNIČARSTVO, FINOMEHANIKA IN KOVINSKA GALANTERIJA, SADARJEVA 3, KOMENDA

Želiva srečno novo leto 1981

SAMOSTOJNI OBRTNIKI ZDRUŽENI V OBRTNO ZDRUŽENJE KAMNIK

želijo vsem naročnikom srečno novo leto 1981

ZARJA, OBRTNO IN MONTAŽNO PODJETJE KAMNIK

želi srečno novo leto 1981 vsem svojim poslovnim partnerjem in delovnim ljudem ter priporoča storitve svojih obratov

---

PODJED PETER, GODIČ 81/a p. STAHOVICA
napeljava centralne kurjave, vodovodne inštalacije,

čestita vsem občanom srečno Novo leto in se priporoča.

Tudi v Zg. Tuhinju asfalt

V krajevni skupnosti Tuhinj že lep čas ni več redek pogovor o asfaliranju občinske ceste I. reda skozi vas Zg. Tuhinj. Svet krajevne skupnosti je že v letu 1979 naročil projekte za modernizacijo te ceste, v začetku leta 1980 pa je na eni od svojih sej imenoval dvanajstčlanski gradbeni odbor. O problemih in težavah, s katerimi se srečuje pri uresničevanju zastavljenega načrta smo se pogovarjali s predsednikom gradbenega odbora Jožetom Hribarjem:

»Dosedanja cesta skozi vas že dolgo ne ustreza več zahtevam naraščajočega prometnega vrveža v vasi. Čeprav potrebe terjajo skorajšnjo rešitev, se srečujemo s problemi, ki ovirajo delo. Celotno traso smo razdelili v tri dele. Prvega in drugega naj bi začeli graditi že v letu 1980, vse tri stopnje pa naj bi dokončali do konca leta 1981. Načrti za prvi in drugi del in vsa druga dokumentacija, ki spada zraven, je že v naših rokah.«

– Delati pa se vendarle ni začelo. Kje se je torej zataknilo?

»Zataknilo se je tam, kjer se je že velikokrat: pri denarju. Svet krajevne skupnosti je sklenil, da celotni dohodek letošnjega leta vloži v ta projekt. Vendar so to le neznatna sredstva v primerjavi s predračunsko vrednostjo, ki znaša za vse tri etape skoraj staro milijardo in pol. Vaščani Zg. Tuhinja so se zato odločili, da s prostovoljnimi prispevki zberejo kar največ denarja. V ta namen so zbrali 80 starih milijonov (v vasi je le okrog 60 gospodinjstev, od teh je le malo več kot polovica neposredno ob cesti I. reda), ostali vaščani so prispevali 20 starih milijonov, kajti tudi oni so občasni koristniki te ceste.«

– Vendarle pa to ne bo zadostovalo za pokritje vseh stroškov!

»Seveda ne. To je komaj 40 odstotkov sredstev, ostalo naj bi prispevala samoupravna komunalna skupnost (SKS). Kljub tem dobro in skrbno načrtovanim dohodkom pa se nam gradnja v letošnjem letu vseeno ni posrečila. Najnovejši ukrepi investicijske politike so dela zavrli in stvari trenutno mirujejo. SKS ima namreč blokirana sredstva za investicije, lastnih sredstev pa imamo odločno premalo, da bi načrtovana dela izvedli. Tako torej čakamo na ugodnejše razmere, ko bo lahko SKS prispevala svoj delež, saj je to vendarle občinska cesta I. reda, ki naj bi jo vzdrževala SKS sama in skrbela tudi za modernizacijo. Ker pa so vaščani Zg. Tuhinja pokazali toliko dobre volje pri zbiranju prostovoljnih prispevkov, se lahko tudi širša družbena skupnost zamisli, ali ni dolžna priskočiti na pomo prizadevnim krajanom.«

– Se bo z modernizacijo te ce ste zaključilo asfaltiranje cest KS Tuhinj?

»Med vaščani je še zanimanj za asfaliranje občinskih cest dru gega reda. Ko bomo dokončali gradnjo te ceste, bomo dela na daljevali na cestah drugega reda Seveda tudi teh cest ne bom mogli zgraditi samo s sredst krajevne skupnosti in prostovolj nimi prispevki krajanov. Zave damo se, da podeželska krajevn skupnost še zdaleč ne more bi komunalno tako urejena, kot j to v mestih. Moramo pa si priza devati, da bo tudi na podeželju bodoče boljše poskrbljeno z splošni družbeni standard in ob jekte javne uporabe. Ker je naš krajevna skupnost ena od slabš razvitih in sami ne zmoremo vse del, bi bilo prav, da se družba bodoče pri planiranju solidar nostne pomoči spomni tudi n take krajevne skupnosti.«

Asfalt bodo Tuhinjci prej a slej imeli. Vprašanje pa je, a bodo spričo neugodnih razmer gospodarstvu uspeli načrt uresni čiti do konca leta 1985, kot so s začrtali v srednjeročnem planu.

JERNEJ KADUNC

Imate hišno številko?

V zvezi s popisom prebivalstva, gospodinjstev in stavb, ki se bo v SFRJ opravil od 1. do 15. 4. 1981, bo treba marsikaj narediti.

Ena od osnovnih nalog je oštevilčenje stavb. Občine so že od leta 1954 po zakonu dolžne dodeljevati hišne številke. V letošnjem letu je s posebnim zakonom o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb prevzela to nalogo geodetska služba. Že v poletnih mesecih je bilo opravljeno zelo obsežno delo – evidentiranje vseh stavb. Ugotovljeno je, da je na območju občine brez hišne številke kar blizu 1000 stavb. Zelo verjetno je, da imajo nekateri tablice s hišno številko v garažah ali drvarnicah, namesto tam, kamor sodijo – nad vhodna vrata. Lastniki, oziroma upravljalci stavb, ki nimajo tablic, pa tudi tisti, ki jih imajo lepo skrite, bi morali vedeti, da je to prekršek, zaradi katerega so lahko kaznovani s kaznijo od 500 do 5.000 din.

V teh dneh bo marsikateri lastnik oziroma uporabnik dobil vabilo, naj se zglasi na geodetski upravi v Kamniku zaradi določitve ali prevzema hišne številke. Vabimo pa tudi vse tiste, ki tablice nimajo in vabila niso prejeli, da nas obiščejo.

Zemljevid Kamnika

Izšel je izpopolnjen načrt mesta Kamnik v merilu 1:5000 v kartografski obdelavi geodetske uprave Kamnik in inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Ljubljana, ki ga je izdala in založila geodetska uprava SO Kamnik in Krajevna skupnost Kamnik.

Načrt vsebuje seznam ulic in hišnih številk. Posebej so označeni industrijski objekti, šole in pomembnejše turistične točke. Služil bo tako turistom, kot mnogim službam npr. zdravstvu, PTT, narodni obrambi itd.

Občani zelo pogosto sprašujejo za karto občine. Tudi teh kart je dovolj. Pred dobrim letom je izšla PREGLEDNA KARTA občine v dveh merilih 1:50000 in 1:80000. Obe sta v prodaji v Turističnem društvu, pa tudi v knjigarnah ju je moč kupiti.

Lokostrelstvo pri tabornikih

Lokostrelstvo v Kamniku je najprej zaživelo v taborniških vrstah in kljub ustanovitvi kluba je ostalo priljubljena panoga v zbirki taborniških veščin.

Delo na tem področju je letošnje leto precej lažje kot lani, saj imamo že precej izkušenj, poleg tega pa odred sodeluje s klubom.

Strelišče za stadionom je bilo zadnje mesece vedno polno. Poleg vedno prisotnih »rednih« lokostrelcev so se vsi taborniki, od najmlajših »emčkov«, pa do najstarejših »klubovcev«, redno zbirali tam in se vadili v streljanju z lokom. Pripravljali so se na veliko preizkušnjo – republiško taborniško lokostrelsko prvenstvo ZLATA PUŠČICA, ki ga vsako leto v oktobru, zdaj že šestič zapored, organizira odred Tone Tomšič iz Ljubljane.

Prvič smo se Zlate puščice udeležili lani, brez kakih večjih pričakovanj na uspehe. Sicer smo precej trenirali, nismo pa poznali nasprotnikovih moči, pa tudi trema je bila precejšnja. Izkazalo pa se je, da smo bili kar dobro pripravljeni, saj smo po sistemu »veni, vidi, vici« osvojili prehodni pokal in s tem naslov najboljšega lokostrelskega odreda v letu 79. To nas je navdalo z novo voljo in zastavili smo si cilj, da tudi letos osvojimo ta pokal.

12. oktobra zjutraj je deževalo. Vreme je bilo prav klavrno. Kljub temu se nas je na postaji zbralo preko trideset iz vseh kategorij. Ko smo prišli v Ljubljano, je še vedno deževalo. Na strelišču v Kosezah tudi. Prav tako, ko se je tekma začela. Nekateri so po malem začeli obupovati, saj so pogoji streljanja v dežju povsem spremenjeni: če rahlo dežuje, puščica leti nekoliko višje, kot normalno, če nekoliko bolj, pa precej nižje. Poleg tega si premočen do kože, od las ti kaplja, teče ti za škornje, pa postaneš nerazpoložen in nervozen... zebe te. Ko se »novih pogojev« nekoliko privadiš, je tekmovanje končano.

Vendar, pogoji so bili za vse tekmovalce enaki in zato se je vseeno pokazala pripravljenost tekmovalcev. Tokrat smo Kamničani ne samo slavili, pač pa triumfirali: v vseh kategorijah (razen ene) smo imeli zmagovalce. Pa po vrsti:

MEDVEDKI: 2. Lipovšek (182 krogov), 3. Burja Brane (182), 4. Uršič Duško (175), 6. Kosec Miha (168), 8. Golubovič Brane (149), 15. Perčič Janez (90), 17. Flerin Peter (87). Ekipno: 1. OBG Kamnik. (499).

ČEBELICE: 1. Zore (175), 2. Mlekuž Tjaša (129), 6. Vrbole (78), 7. Sušnik Urša (68), Ekipno: 1. OBD Kamnik (375).

TABORNIKI: 1. Dolinšek Mitja (190), 2. Desnica Dragan (187), 5. Šafer Jože (141), 6. Paulič Edo (132), 7. Narat Matej (114), Ekipno: 1. OBG Kamnik (460)

TABORNICE: 1. Drobnič Andreja (160), 2. Lipovšek Mojca (116), 3. Vinšek Mirjana (100). Ekipno: 1. OBG Kamnik (376).

KLUBOVKE: 1. Drobnič Marjana (152), 4. Založnik Polona (46), 6. Nograšek Helena (28). Ekipno: 1. OBG Kamnik (226).

KLUBOVCI: 1. Letnar Dule (217), 2. Colnar Vojko (212), 8. Colnar Miro (174), 11. Lukan Brane (154), 12. Debevc Iztok (127), 10. Lombergar Robert (157), 16. Uršič Bojan (112), 17. Desnica Mile (102), 21. Perčič Demetrij (86).

Skupni rezultati: 1. OBG Kamnik (2637).

MARJANA DROBNIČ

Ilegalec 80

Ilegalci so bili ljudje, ki so med narodnoosvobodilno borbo organizirali diverzantske in propagandne akcije in se tako borili proti zavojevalcem.

V Kamniku so v okviru proslav in prireditev ob 29. novembru, dnevu republike, ta dan taborniki odreda Bistriških Gamsov organizirali že tradicionalno akcijo Ilegalec.

Ilegalec je taborniška igra. Ponavadi poteka zvečer, ko so ulice že temačne, v njej pa sodelujejo ilegalci in branilci. Kdo so ilegalci, ki jih že pred začetkom igre določi štab akcije, ne ve nihče, pa tudi med seboj se ne poznajo. Prepozna se ga le po tem, da trosi letake, v žepih taborniške srajce pa ima skrit listek z geslom. Udeleženci akcije se med seboj pregledujejo in tisti ilegalec, ki mu najdejo listek z geslom, je odkrit in s tem izločen iz igre. Pred začetkom igre štab določi tudi meje območja, kjer se lahko gibljejo branilci, ilegalci pa to mejo lahko prestopijo in tam so varni. Seveda ilegalci spoštujejo »fair play« in se ne zadržujejo izven območja. Vsako leto ilegalci poskušajo izobesiti dve zastavi in razstreliti nekaj objektov (če pred objektom poči petarda, je ta objekt razstreljen).

V enoinpolurni igri so branilci odkrili šest ilegalcev, torej polovico, »padle« so tudi pošta, banka in knjižnica, izobešeni sta bili dve zastavi in s tem so ilegalci zmagali.

V tej akciji so taborniki – ilegalci dokazali, da bi se tudi v vojni dobro odrezali in s tem pomagali pri osvoboditvi domovine.

A. D.

Tradicionalno alpinistično srečanje

Decembra običajno v naše alpinistične vrste sprejemamo nove člane iz vrst aktivnih starejših alpinističnih pripravnikov. Sprejem je tradicionalen in današnji alpinisti najbrž nikoli ne bodo pozabili tega dneva, čeprav je povezan tudi s preizkusom znanja in testom telesnih zmogljivosti (ko padajo težki alpinistični pripomočki po zadnji plati novih članov). Že od nekdaj vabimo na sprejem novih alpinistov tudi nekdanje člane, ki so utirali pot in vsak po svoje doprinesli k uspehu alpinizma v Kamniku.

Letos ni bilo za nove alpiniste nobenega kandidata, saj so pogoji za sprejem zelo ostri. Tradiciji pa se kljub temu nismo izneverili in tako je Kamniška Bistrica spet gostila cvet kamniškega alpinizma.

Najprej je Srečo Podbevšek prebral šaljivi pozdravni govor, sledilo je poročilo o delu našega odseka, ki ga je prebral načelnik Srečo Ažman in ob tem posebej opozoril na nekatere najpomembnejše vzpone. Podelil je tudi graviran klin alpinistu in alpinistki z največ opravljenimi vzponi, Dobila sta ju Marjan Kregar in Irena Markuš.

Nato so alpinisti pripravili diapozitive iz tujih in domačih gora in pokazali lepote in težave, ki so jih ujeli fotografi oziroma so jih bili deležni alpinisti v stenah in gorah. Pred našimi očmi so spet zaživele čudovite novozelandske gore, težka Eigerjeva stena in boj z njo, mnogim znane gore okrog Chamonixa, ki smo jih tudi letos obiskali, pa švicarske gore in tudi domače so dobile svoje mesto ob himalajskih vrhovih.

IRENA MARKUŠ

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega moža

MAKSA ŽAGARJA

se iskreno zahvaljujem zdravniku dr. Dušanu Staretu za nesebično pomoč v času njegove bolezni, Rudniku kaolina Črna za poslovilne besede in vsem, ki so mi izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi pevcem za zapete pesmi in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči:
žena Ani in drugo sorodstvo

Krivčevo, 15. decembra 1980

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi sina in brata

MARJANA ROMŠAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Posebno se zahvaljujemo predstavniku kolektiva ZARJA tovarišu Petku za poslovilne besede in ŽIVILSKI INDUSTRIJI ETA Kamnik.

Žalujoči:
mama Marija, brata Jurij in Jože ter drugo sorodstvo

Črna, 10. decembra 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata, starega ata, pradeda, brata

MARTINA BURJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, ZZB NOV Duplica, Društvu upokojencev, kolektivu GRADBINEC za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter pevcem društva Solidarnost za zapete pesmi.

Žalujoči:
Vsi njegovi

Volčji potok, 15. decembra 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše tete

JOŽEFE ROZMAN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Zahvaljujemo se zdravniku dr. Dušanu Staretu ter duhovščini za opravljeni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi drage matere

ANGELE ZUPAN

se iskreno zahvaljujemo osebju nevrološke klinike za skrb in nego v času njene težke bolezni. Prisrčna hvala sorodnikom, znancem in sosedom za sočustvovanje in spremstvo na zadnji poti, mestni organizaciji ZB NOV Kamnik ter predsedniku tovarišu Grogorcu in tovarišu Modicu za poslovilne besede. Hvala tudi pevcem za zapete pesmi.

Žalujoča:
hčerka Fani Bogataj in drugo sorodstvo

Kamnik, 7. decembra 1980

ZAHVALA

V sredo, 26. novembra 1980, smo spremili k zadnjemu počitku

JANKA ŠTRAJHARJA

Najlepše se zahvaljujemo kolektivu MENINE, vsem sorodnikom in sosedom. Hvala vsem, ki so darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči:
vsi domači

Kamnik, 5. decembra 1980

Bloudkova nagrada za naše planinsko društvo

Telesnokulturna skupnost Slovenije vsako leto novembra, ob smrti inženirja Stanka Bloudka, podeljuje Bloudkovo nagrado kot najvišje priznanje za delo in uspehe v telesni kulturi. Na letošnji podelitvi priznanj, bilo je 26. novembra v Mariboru, je Bloudkovo nagrado prejelo tudi naše planinsko društvo, ki je tako prvo slovensko planinsko društvo in hkrati prva športna organizacija iz naše občine, ki si je prislužilo to visoko priznanje.

Iskreno čestitamo vsem članom Planinskega društva Kamnik z obljubo, da bomo v eni prihodnjih številk obširneje predstavili njihovo delo.

Državno prvenstvo v kegljanju

Na kegljišču Planinke je bilo državno prvenstvo v kegljanju za mladinke v parih. Nastopilo je 25 dvojic iz 18 klubov. Največ uspeha sta imeli predstavnici Poštarja iz Splita Vugdelija in Vučković, slednja je bila tudi najboljša posameznica z 410 podrtimi keglji.

Omeniti velja tretje mesto celjskih predstavnic Šeškove in Požajnarjeve, kar je majhno presenečenje, saj sta bili na reubliškem prvenstvu šele četrti.

Republiški prvakinji Kamničanki Beletova in Kotnikova sta dosegli dobro sedmo mesto, čeprav moramo reči, da sta pričakovali še boljši rezultat. Organizacijski odbor pod vodstvom Vojka Poljanška v vlogi glavnega razsodnika se je še enkrat izkazal, saj je prvenstvo potekalo brez zapletov, točno po programu.

Rezultati 2 × 100 lučajev:

1. POŠTAR – Split 813 (Vugdelija 403, Vučković 410); 2. VARTEKS – Varaždin 803 (Žunek 402, Hadikan 401); 3. CELJE 784 (Požgajner 390, Seško 394); 4. BELIŠČE 774 (Biskupič 368, Vešligoj 406); 5. SPARTAK – Debeljača 774 (Laki 385, Martinek 389); 6. SLAVIJA – Kovačnica 765 (Valovec 366, Košut 399); 7. KAMNIK 756 (Bele 386, Kotnik 370); 8. VOJVODINA – Novi Sad 754 (Bečei 395, Mohači 359); 9. JEDINSTVO – Novska 750 (Šaskovič 378, Ravžan 372); 10. IVANIČ GRAD 741 (Markovič 352, Kuharič 389).

Ostale slovenske predstavnice so zasedle naslednja mesta:

11. KONSTRUKTOR – Maribor 740 (Blažič 379, Beber 361); 12. KONSTRUKTOR – Maribor 727 (Belina 361, Polanec 366); 13. SLOVENJ GRADEC 727 (Grobelnik 345, Mavc 382); 17. CELJE 705 (Belak 366, Petak 339); 24. SLOVENJ GRADEC 660 (Ramšak 335, Kranjc 325); 25. TEKSTINA – Ajdovščina 653 (Krtelj 354, Štrancar 299).

ANDREJ PERČIČ

Jesenski prvaki. Z leve stojijo: Fricelj, Modrijan R. (kapetan), Leban, Modrijan B, Novak, Vugrinec, Bekrič, Rak in trener Kneževič, čepijo: Švajger, Železnik, Juršič in Resnik. Foto: Zamljen

Mladinci Kamnika jesenski prvaki v slovenski B mladinski ligi

V nadaljevanju tekmovanja v slovenskih mladinskih ligah so bile odigrane samo še tekme 11. in 14. kola, tekme 12. in 13. kola so bile preložene na pomlad prihodnjega leta. Kamničani so navzlic temu že osvojili naslov jesenskega prvaka, saj vodijo pred Jeseničani za 7 točk.

Primorje : Kamnik 0:1 (0:1)

V 11. kolu je Kamnik v gosteh premagal Primorje v Ajdovščini z najtesnejšim rezultatom. Iz številnih priložnosti na obeh straneh je edini zadetek dosegel Železnik. Močna burja s sunki do 80 km na uro je popolnoma onemogočila normalni potek igre. Zmagalo je srečnejše moštvo.

Kamnik : Bela krajina 6:0 (0:0)

Po prvem snegu v začetku novembra, ki je prekinil prvenstvo za dva tedna, so se vremenske razmere toliko izboljšale, da so se lahko odigrale tekme zadnjega kola. V Kamniku je gostovala tretjeuvrščena Bela krajina iz Črnomlja. Štirinajstdnevna prekinitev se je pri Kamničanih močno poznala. Zaigrali so živčno in raztrgano. Gostje so z zgoščeno obrambo uspeli obdržati ravnotežje ves prvi polčas. Ostra trenerjeva lekcija v garderobi med odmorom je pripomogla, da so v nadaljevanju domačini zaigrali precej bolje in dobro napolnili belokranjski gol. Kljub 6 zadetkom pa je bilo priložnosti že dvakrat toliko. Najuspešnejši strelec je bil Juršič s tremi zadeti, Fricelj je dal dva, enega pa je dosegel Rak. Zanimivo, da so Kamničarni v prvem polčasu zastreljali že četrto enajstmetrovko zapovrstjo.

Končna lestvica po odigranih letošnjih kolih:

1. KAMNIK	12	11	1	0	52:8	23
2. JESENICE	12	7	2	3	27:20	16
3. BELA KRAJINA	12	5	3	4	21:19	13
4. ELAN	12	5	2	5	14:25	12
5. KOČEVJE	12	4	3	5	22:18	11
6. PRIMORJE	12	3	3	6	17:25	9
7. LITIJA	12	3	2	7	21:30	8
8. TABOR-JADRAN	12	1	2	9	8:37	4

Kamničani so na tekmo dosegi poprečno 4,3 in prejeli 0,7 zadetka. Kolikšna je bila njihova premoč, najbolje govori primerjava z drugim najuspešnejšim klubom: Jeseničani kot drugi najbolj učinkoviti so dosegli poprečno 2,3 zadetka na tekmo, Kočevje je poleg Kamnika prejelo najmanj zadetkov 1,5 na tekmo.

Smajo Bekrič sicer na zadnjih dveh tekmah ni dosegel nobenega zadetka, kljub temu pa je z 18 zadetki ostal na vrhu najboljših strelcev ne samo te lige, ampak vseh slovenskih mladinskih lig. Na drugem mestu med Kamničani je z 11 zadetki mladi Iztok Juršič, ki se vedno bolj uveljavlja tudi kot odličen strelec. Tretji je z 9 zadetki Lojze Fricelj. Ostali so precej zaostali: Železnik 3, Rak in Vugrinec 2, Švajger, Brane Modrijan in Resnik s po 1 zadetkom.

Za Kamnik so v jesenskem prvenstvu nastopali sledeči igralci: Edo Leban, kot vratar; bil je malo zaposlen, odličen na osnovni liniji, slabši pri visokih žogah s krilnih položajev.

Brane Modrijan, največkrat na mestu levega branilca; je edini, ki bo v naslednji sezoni prestar za mladince. Zelo hiter in oster igralec, pomankljivo tehnično znanje skuša nadoknaditi z veliko borbenostjo in srčnostjo.

Vasja Novak je kot desni branilec opravil svojo nalogo brez večjih napak, čeprav zaradi šolskih obveznosti ni redno treniral.

Boris Švajger se je zlasti odlikoval pri obrambnih nalogah. Igral je na mestu desnega krilca. Zelo disciplinirano je izvrševal vsa trenerjeva navodila.

Rajko Modrijan kot zadnji mož v obrambi je eden najboljših slovenskih mladih igralcev na tem mestu. Kot izredno odgovornega in mirnega igralca so ga soigralci izbrali za kapetana moštva. Z dobrimi igrami se je odlikoval tudi v slovenski mladi reprezentanci.

Iztok Juršič še ni našel pravega mesta v ekipi. V začetku, ko je igral v napadu, je bil precej slabši kot kasneje na mestu levega krilca. Tudi v slovenski pionirski reprezentanci se ni najbolje znašel. Glede na svoje sposobnosti spada med najbolj perspektivne igralce. Zaradi šolskih obveznosti je bil vso jesen brez pravih treningov, zato tudi takšna nihanja v igri.

Marko Železnik se je bolj uveljavil v pionirski slovenski reprezentanci, kot pa v klubu. Kot tipičen igralec sredine se je moral umakniti na desno krilo, kar pa mu ni odgovarjalo. Tudi on je zaradi šole ostal brez treningov.

Andrej Vugrinec, največ je igral desnega veznega igralca; je četrti igralec, ki je imel pouk samo popoldne in ni imel možnosti za redno treniranje. Je odličen tehničar, vendar v igri premalo odločen in ambiciozen.

Smajo Bekrič kot srednji napadalec je sicer najboljši strelec, vendar glede na svoje sposobnosti še ni dovolj učinkovit. Zelo je popravil svojo tehniko in igro. Učinkovit je tudi v slovenski reprezentanci, za katero je dosegel 3 zadetke.

Lojze Fricelj je igral na mestu zadnjega veznega igralca. »Kita«, kot mu pravijo soigralci, je že nekaj let med najbolj obetavnimi igralci v Sloveniji. Postal je štipendist Olimpije, za katero je nastopil na mednarodni tekmi v Ljubljani proti Nici in dosegel tretji zadetek. Je »duša« moštva in slovenske reprezentance.

Dušan Rak se je na levem krilu šele proti koncu prvenstva dobro vključil v moštvo. Za večje dosežke pa je premalo odločen, predvsem v spopadih z nasprotnimi branilci. Je član slovenske pionirske reprezentance.

Tone Vlainič je večidel presedel na klopi za rezerve. S svojo marljivostjo na treningih je za vzgled vsem ostalim.

Zvone Resnik ima od vseh najmanj nastopov, vsakega pa je solidno opravil.

Od mlajših, ki prihajajo na površje in ki bodo imeli pravico nastopa za mladince šele spomladi prihodnjega leta, so med najboljšimi Sandi Vidmar, Zdravko Slevec, Rafko Bezovšek in Marko Pinčič.

Sedanji rod mladincev je izšel iz najboljših dveh kadetskih in še preje pionirskih vrst na Kamniško-domžalskem področju: Virtusa in Kamnika.

SI-VI

● *Sindikalne športne igre*

Stol skupni zmagovalec

Letos je bilo na sindikalnih športnih igrah več udeležencev kot lansko leto. V desetih panogah je nastopilo 1051 tekmovalcev od tega 940 moških in 111 žensk iz 29 osnovnih organizacij sindikata. K množičnosti je največ prispevala delovna organizacija Stol, ki je nastopila z 170 tekmovalci, sledijo Titan in Kemijska industrija Kamnik. Športne igre so potekale skozi vse leto. Vodil jih je odbor za šport in rekreacijo pri Občinskem sindikalnem svetu. Organizacija je bila zaupana klubom kamniške občine.

Z množičnostjo smo letos lahko zadovoljni, čeprav moramo reči, da se nekatere delovne organizacije premalo zavedajo pomena športne rekreacije, ki je za delovnega človeka še kako potrebna. Premalo je še usposobljenih kadrov. Najbolje je v Stolu, kjer poleg poklicnega referenta, zelo dobro deluje še komisija za šport in rekreacijo. Povsod drugod pa je poskrbljeno za amaterske kadre. Delo na področju rekreacije ponekod vodijo delavci, ki nimajo ustrezne kvalifikacije. Posebno je upadlo zanimanje za šport in rekreacijo v Utoku in tudi Svilanitu, ki sta bila še pred kratkim vzor drugim, tako v organizaciji, kot množičnosti in kvaliteti.

Občinski prvaki v posameznih poanogah so postali: mali nogomet – Alprem; rokomet – Stol; odbojka – Stol; košarka – Stol; tenis – Graditelj; namizni tenis – Titan; streljanje – Stol

streljanje posamezno – moški: Rihtar (Kik)

streljanje ženske – posamezno: Juric (Titan; šah – Stol; šah moški posamezno: Bavčar (Stol).

Kegljanje: moški – ekipno – Alprem; ženske – ekipno – Titan; moški – posamezno; Prelovšek – (Stol); ženske posamezno: Pestotnik (Menina).

Smučanje – moški ekipno: do 25 let – Titan; od 26 – 35 let – Kik; od 36 – 45 let – Titan; nad 46 let ø Svilanit.

Moški posamezno: do 25 let – Plevel (Zarja) od 26 – 35 let – Sitar (Kik); od 36 – 45 let ø Brelih (Titan); nad 46 let – Trebušak (Titan).

Ženske posamezno: do 25 let – Pintar (Viator); od 26 – 35 let – Železnik (Graditelj); nad 36 let – Šnabel (Sob Kamnik).

Skupna uvrstitev: 1. Stol – 1273 toč, 2. Titan – 1246 točk; 3. Kik – 872 točk, 4. Alprem – 527 točk, 5. Zarja – 488 točk, 6. Graditelj 443 točk, 7. Svilanit – 395 točk, 8. Eta – 315 točk, 9. SOB – 299 točk, 10. Kočna – 281 točk.

Kriterij za dodelitev točk je bilo osvojeno mesto v posamezni panogi, upoštevano je tudi število tekmovalcev, ki so nastopali za osnovno organizacijo sindikata.

ANDREJ PERČIČ

Velik uspeh Kamničanov

Na prvenstvu invalidov v namiznem tenisu so se mladinci iz Zavoda za usposabljanje invalidne mladine izredno izkazali. Organizatorji, JDI Kranj, so tekmovanje zelo dobro vodili, po končanem tekmovanju so najboljšim podelili priznanja.

Tekmovalci so bili razdeljeni po skupinah glede na invalidnost.

Rezultati: skupina A.

Jakin – Fornazorič 2:0, Jakin – Radeta 2:0, Jakin – Horozovič 2:0, Fornazorič – Radeta 2:0, Fornazorič – Horozovič 2:0, Radeta – Horozovič 2:1.

Vrstni red: 1. Jakin 6 točk, 2. Fornazorič 4 točke, 3. Radeta (ZUIM) 2 točki, 4. Horozovič (ZUIM) 0 točk.

Skupina B: Lampret – Panzi 2:0, Lampret – Ferlan J. 2:1, Lampret – Ferlan F. 2:0, Lampret – Bizjak 2:0, Lampret – Gorjup 2:1, Panzi – Ferlan J. 2:1, Panzi – Ferlan F. 2:0, Panzi – Bizjak 2:0, Panzi – Gorjup 2:0, Ferlan J. – Ferlan F. 2:0, Ferlan J. – Bizjak 2:1, Ferlan J. – Gorjup 2:0, Ferlan F. – Bizjak 2:0, Ferlan F. – Gorjup 2:0

Vrstni red B. skupine: 1. Lampret (ZUIM) 10 točk, 2. Panzi (ZUIM) 8 točk, 3. Ferlan J. 6 točk, 4. Ferlan F. 4 točke, 5. Bizjak 2 točki, 6. Gorjup (ZUIM) 0 točk.

SKUPINA C: Izlakar – Turk 2:0, vrstni red: 1. Izlakar (ZUIM) 2 točki, 2. Turk 0 točk.

Skupina D: Novak – Rajšp 2:1, Novak – Stropnik 2:0, Rajšp – Stropnik 2:0

Vrstni red: 1. Novak 4 točke, 2. Rajšp 2 točki, 3. Stropnik 0 točk.

SKUPINA E (ženske)

Horvat – Jakin 2:1, Horvat – Kocjančič 2:0, Horvat – Paršič 2:0, Horvat – Trunkel 2:0, Jakin – Kocjančič 2:0, Jakin – Paršič 2:0, Jakin – Trunkel 2:0, Kocjančič – Paršič 2:0, Kocjančič – Trunkel 2:0, Paršič – Trunkel 2:0.

Vrstni red E skupine: 1. Horvat (ZUIM), 2. Jakin, 3. Kocjančič (ZUIM), 4. Paršič, 5. Trunkel (ZUIM)

SKUPINA F: (paraplegiki) – Kranjc – Gotar 2:0, Gotar – Klemenčič 2:1, Kranjc – Klemenčič 2:0.

Vrstni red: 1. Kranjc (ZUIM) 4 točke, 2. Gotar (ZUIM) 2 točki, 3. Klemenčič 0 točk.

IVICA VUKADIN

Skakalci pridno trenirajo

V kolikor po jutru sodimo dan, potem bo za kamniške skakalce letošnja zimska sezona zelo živahna in upajmo tudi uspešna. Ugodne snežne razmere omogočajo treninge na domači 20 in 30 metrski skakalnici. To skakalci pridno izkoriščajo in redno trenirajo, saj jih že v januarju čaka veliko težkih preizkušenj na tekmovanjih po vsej Sloveniji. To velja posebno za mlajše skakalce, cicibane in pionirje, Cibaška, Romšaka in Špehonjo, kakor tudi za bolj izkušene Ermenca in Bobeka. Želimo si vsaj toliko ugodno snežno odejo, kot je bila do sedaj, da bi še naprej lahko trenirali doma v Kamniku, kajti Planica je daleč, prevoz pa drag.

Klemen PIBERNIK

ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠAH–ŠA

Šahovski turnir v Komendi

V počatitev dneva republike se je prek 30 šahistov zbralo na velikem šahovskem brzoturnirju, ki ga je organiziral šahovski klub Komenda. Zaradi velikega števila šahistov so bili razporejeni v dve skupini, iz katerih se je izoblikovala finalna in tolažilna skupina.

Vrstni red finalne skupine: 1. Ivačič, 2. Kohek, 3. Karnar, 4. Vavpetič, 5. M. Osolin, 6. Zupančič, 7. Bavčar, 8. B. Osolin.

Vrstni red tolažilne skupine: 1. Poglajen, 2. Bojan Osolin, 3. Pavla Košir, 4. Ogrinec, 5. Vuksanović.

Na turnirju so sodelovali 4 mojstrski kandidati, 5 I. kat., 4 II. kat. Zmagovalec finalne skupine je prejel prehodni pokal, ki mu ga je dodelil organizator Š. K. Komenda.

J. K.

Na rednih občinskih brzoturnirjih, ki jih prireja šahovski klub Komenda, se zbere veliko število šahistov iz kamniškega in domžalskega območja. Razveseljiv je uspeh šahistov organizatorja, saj se član Š. K. Komenda Kohek pri članih ter Poglajen in ostali pri mladincih dobro uvrščajo. Turnirjev pa se redno udeležujeta tudi Pavla Košir in Vilma Lap, ki sta kot članici ženske ekipe Komende na mednarodnem državnem prvenstvu v Puli osvojili izredno 4. mesto med ekipami.

Na turnirju 16. novembra je sodelovalo 16 šahistov.

Vrstni red: 1. Kohek (Š. K. Komenda), 2. Oberč, 3. Osolin, 4. Bavčar, 5. Štrajhar, 6. Kern.

Na klubskem brzoturnirju v počastitev dneva republike 28. XI. 1980 je sodelovalo 18 šahistov.

Vrstni red: 1. Križelj, 2. Kohek, 3. Drešar, 4. Pavla Košir, 5. Kern, 6. Zidarič.

Celotno organizacijo šaha vodi neumorni Marjan Žnidar, ki ima največ zaslug, da šahisti radi prihajajo v Komendo.

J. K.

GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK
KAMNIŠKI OBČAN

KAMNIŠKI OBČAN, glasilo občinske konference SZDL Kamnik – Ureja uredniški odbor – glavna in odgovorna urednica Jana Taškar – tehnični urednik Franc Mihevc – strokovna sodelavka Olga Brulc – Izhaja dvakrat mesečno – Naslov uredništva: Kamnik, Tomšičeva 2, telefon 831-311 – tekoči račun pri OK SZDL 50140-678-57039 – Kamniški občan – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska ČGP Delo v Ljubljani.